

Brussell, 8 ta' Frar 2024
(OR. en)

6161/24

Fajl Interistituzzjonali:
2022/0379(COD)

CODEC 288
TELECOM 44
DIGIT 36
CYBER 28
PE 14

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jstipula miżuri għal livell għoli ta' interoperabbiltà tas-settur pubbliku madwar l-Unjoni (Att dwar Ewropa Interoperabbli) - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-5 sat-8 ta' Frar 2024)

I. INTRODUEZZJONI

F'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 294 TFUE u tad-Dikjarazzjoni kongunta dwar arranġamenti prattiċi għall-proċedura ta' kodeċiżjoni¹, saru għadd ta' kuntatti informali bejn il-Kunsill, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim dwar dan il-fajl fl-ewwel qari.

F'dan il-kuntest, il-President tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (ITRE), Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, RO) ippreżenta f'isem il-Kumitat ITRE emenda ta' kompromess (l-emenda numru 2) għall-proposta għal Regolament imsemmija hawn fuq, li għaliha Ivars IJABS (Renew, LV) kien hejja abbozz ta' rapport. Din l-emenda kienet giet maqbula matul il-kuntatti informali msemmija hawn fuq. Ma tressqet ebda emenda oħra.

¹ ĠU C 145, 30.6.2007, p. 5.

II. VOT

Meta vvotat fis-6 ta' Frar 2024, il-plenarja adottat l-emenda ta' kompromess (l-emenda numru 2) għall-proposta għal Regolament imsemmija hawn fuq. Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari li tinsab fir-risoluzzjoni legiżlattiva tiegħu kif stabbilita fl-Anness ta' dan id-dokument².

Il-pożizzjoni tal-Parlament tirrifletti dak li kien intlaħaq qbil dwaru preċedentement bejn l-istituzzjonijiet. Għaldaqstant il-Kunsill għandu jkun f'pożizzjoni li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament.

L-att imbagħad jiġi adottat bil-formulazzjoni li tikkorrispondi għall-pożizzjoni tal-Parlament.

² Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni legiżlattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati b'*tipa grassa u bil-korsiv*. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

P9_TA(2024)0060

L-istabbiliment ta' miżuri għal livell għoli ta' interoperabbiltà tas-settur pubbliku madwar l-Unjoni (Att dwar Ewropa Interoperabbli)

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-6 ta' Frar 2024 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstipula miżuri għal livell għoli ta' interoperabbiltà tas-settur pubbliku madwar l-Unjoni (Att dwar Ewropa Interoperabbli) (COM(2022)0720 – C9-0387/2022 – 2022/0379(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2022)0720),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 172 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema Artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C9-0387/2022),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tat-22 ta' Marzu 2023¹,
- wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni tal-24 ta' Mejju 2023²,
- wara li kkunsidra l-ftehim provviżorju approvat mill-kumitat responsabbli skont l-Artikolu 74(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu u l-impenn mogħti mir-rappreżentant tal-Kunsill permezz ta' ittra tat-22 ta' Novembru 2023 li japprova l-pożizzjoni tal-Parlament, skont l-Artikolu 294(4) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra l-opinjonijiet tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern u tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur,

¹ ĠU C 184, 25.5.2023, p. 28

² ĠU C 257, 21.7.2023, p. 28

- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija (A9-0254/2023),
- 1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taħt;
- 2. Jitlob lill-Kummissjoni terga' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-hsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
- 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari tas-6 ta' Frar 2024 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2024/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstipula miżuri għal livell għoli ta' interoperabbiltà tas-settur pubbliku fl-Unjoni kollha (Att dwar Ewropa Interoperabbli)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 172 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni²,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja³,

¹ ĠU C 184, 25.5.2023, p. 28

² ĠU C 257, 21.7.2023, p. 28

³ Il-Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-6 ta' Frar 2024.

Billi:

- (1) Huwa meħtieġ li jissahħaħ l-iżvilupp tal-interoperabbiltà transfruntiera tan-network u tas-sistemi tal-informazzjoni li jintużaw biex jipprovdu jew jiġġestixxu s-servizzi pubbliċi fl-Unjoni, sabiex l-amministrazzjonijiet pubbliċi fl-Unjoni jkunu jistgħu jikkooperaw u jagħmlu s-servizzi pubbliċi jiffunzjonaw b'mod transfruntier. Jenħtieġ li l-kooperazzjoni informali eżistenti tiġi sostitwita b'qafas legali ċar li jippermetti l-interoperabbiltà fil-livelli u fis-setturi amministrattivi differenti u li **jiffacilita** flussi ta' data transfruntiera u bla xkiel għal servizzi diġitali verament Ewropej **li jsahhu s-suq intern filwaqt li jirrispettaw il-prinċipju tas-sussidjarjetà**. L-interoperabbiltà tas-settur pubbliku għandha impatt importanti fuq id-dritt għall-moviment liberu tal-merkanzija, **il-persuni**, is-servizzi **u l-kapital** stipulat fit-Trattati, peress li proċeduri amministrattivi onerużi jistgħu joħolqu ostakli sinifikanti, speċjalment għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju ("SMEs").
- (2) **Il-kooperazzjoni fir-rigward tal-interoperabbiltà transfruntiera bejn il-korpi tas-settur pubbliku tista' tindirizza sfidi komuni, b'mod partikolari fir-reġjuni tal-fruntiera, u tista' tiżgura flussi transfruntiera ta' data minghajr xkiel.**

- (3) L-Unjoni u l-Istati Membri ilhom jaħdmu għal aktar minn għoxrin sena biex jappoġġaw il-modernizzazzjoni tal-amministrazzjonijiet pubbliċi permezz tat-trasformazzjoni diġitali u biex irawmu l-interkonnessjonijiet profondi meħtieġa għal spazju diġitali verament Ewropew. Fil-komunikazzjoni tagħha tad-9 ta' Marzu 2021 intitolata "Il-Kumpass Diġitali tal-2030: l-approċċ Ewropew għad-Decennju Diġitali" , il-Kummissjoni ssottolinjat il-ħtieġa li tithaffef id-diġitalizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi sal-2030, inkluż billi tiġi żgurata l-interoperabbiltà fil-livelli kollha tal-amministrazzjoni u fis-servizzi pubbliċi. **Barra minn hekk, id-Deciżjoni (UE) 2022/2481 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴ tistabbilixxi mira ċara ta' forniment aċċessibbli online sal-2030 ta' 100 % tas-servizzi pubbliċi ewlenin.** Barra minn hekk, il-pandemija tal-COVID-19 ziedet il-veloċità tad-diġitalizzazzjoni, u hegġet lill-amministrazzjonijiet pubbliċi jadattaw għall-mudell online, inkluż għas-servizzi pubbliċi diġitali transfruntieri, kif ukoll għall-użu aktar intelligenti u aktar ekoloġiku tat-teknoloġiji f'konformità mal-miri klimatiki u enerġetici stabbiliti fil-Patt Ekoloġiku Ewropew u fir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵. **Dan ir-Regolament għandu l-għan li jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għal dawk l-għanijiet tal-Unjoni billi johloq qafas ta' kooperazzjoni strutturat dwar l-interoperabbiltà transfruntiera fost l-Istati Membri u bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri sabiex jappoġġa l-istabbiliment ta' servizzi pubbliċi diġitali, filwaqt li jgħin biex jiġnaqqsu l-kostijiet u biex jiġi ffrankat il-hin għaċ-ċittadini, għan-negozji u għas-settur pubbliku.**

⁴ Id-Deciżjoni (UE) 2022/2481 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 li tistabbilixxi l-Programm ta' Politika tal-2030 dwar id-Decennju Diġitali (ĠU L 323, 19.12.2022, p. 4).

⁵ Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

- (4) ***Sabiex tissahhah l-interoperabbiltà transfruntiera fl-Unjoni, huwa imperattiv li jiġi enfasizzat li l-interoperabbiltà, filwaqt li hija tal-akbar importanza, ma tiżgurax, b'mod iżolat, l-aċċessibbiltà tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej u n-nuqqas ta' xkiel ghalihom. Ekosistema komprensiva u sostenibbli ta' infrastrutturi diġitali, b'appoġġ finanzjarju adegwat, hija wkoll importanti biex jinkisbu l-objettivi stabbiliti fid-Deċiżjoni (UE) 2022/2481. F'konformità mal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Ġunju 2021 intitolata "Viżjoni fit-tul għaż-żoni rurali tal-UE – Għal żoni rurali aktar b'saħħithom, konnessi, reżiljenti u prosperużi sal-2040", jenhtieg li tingħata attenzjoni partikolari lill-estensjoni tal-konnettività għaż-żoni rurali u remoti fl-Unjoni, iż-żoni affettwati minn tranżizzjoni industrijali, u r-reġjuni li jbatu minn żvantaġġi naturali jew demografiċi severi u permanenti bhal gzejjer, reġjuni transfruntiera u dawk muntanjużi, filwaqt li jiġi żgurat li l-benefiċċji tat-trasformazzjoni diġitali jallinjaw mal-inizjattivi stabbiliti tal-Unjoni għal inkluzività u konnettività reġjonali msaħħa u jappoġġawhom.***

- (5) *Jenhtieg li l-iżvilupp tal-interoperabbiltà transfruntiera ghas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej stipulat f'dan ir-Regolament iqis l-interoperabbiltà legali. Bħala katalizzatur għall-iżvilupp tal-interoperabbiltà organizzazzjonali, semantika u teknika, l-interoperabbiltà legali tiffaċilita l-hsad tal-benefiċċji tal-interoperabbiltà transfruntiera b'mod ġenerali, inkluż aċċess rapidu għaċ-ċittadini u n-negozji għall-informazzjoni, proċeduri u servizzi aktar rapidi u t-tnaqqis ta' ostakli amministrattivi. Barra minn hekk, peress li l-ostaklu lingwistiku huwa wieħed mill-ostakli għall-interoperabbiltà, għall-użu mill-ġdid ta' soluzzjonijiet u għall-istabbiliment ta' servizzi transfruntiera, l-interoperabbiltà semantika hija fundamentali biex tiġi ffaċilitata komunikazzjoni effettiva f'ambjenti multilingwistiċi diversi, inkluż fil-livell reġjonali u dak lokali.*

(6) *Is-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej huma servizzi diġitali pprovduti minn entitajiet tal-Unjoni jew korpi tas-settur pubbliku lil xulxin jew lil persuni fiżiċi jew ġuridiċi fl-Unjoni, u li jehtieġu interazzjoni bejn il-fruntieri tal-Istati Membri, fost entitajiet tal-Unjoni jew bejn entitajiet tal-Unjoni u korpi tas-settur pubbliku, permezz tan-network u s-sistemi ta' informazzjoni tagħhom. Is-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej jenhtieġ li jinkludu, fost l-oħrajn, is-servizzi pubbliċi ewlenin kif definiti fid-Deċiżjoni (UE) 2022/2481, li jkopru servizzi essenzjali li huma rilevanti għal avvenimenti tal-ħajja ewlenin għal persuni fiżiċi, bħas-sejbien ta' impjeg jew studju, u għal persuni ġuridiċi fiċ-ċiklu tal-ħajja professjonali tagħhom. Is-servizzi pubbliċi ewlenin b'rilevanza trans-Ewropea huma maħsuba biex iwasslu għal benefiċċji kbar liċ-ċittadini meta jsiru interoperabbli b'mod transfruntier. Eżempji ta' servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej huma servizzi li, permezz ta' skambji transfruntiera ta' data, jippermettu r-rikonoxximent reċiproku ta' diplomi akkademiċi jew kwalifiki professjonali, skambji ta' data dwar il-vetturi għas-sikurezza fit-toroq, aċċess għal data dwar is-sigurtà soċjali u s-saħha inkluż ċertifikatit ta' pandemija u tilqim, aċċess għal sistemi ta' tieqa unika, l-iskambju ta' informazzjoni relatata mat-tassazzjoni, id-dwana, l-akkreditazzjoni tal-offerti pubbliċi, il-liċenzji tas-sewqan diġitali jew ir-registri kummerċjali, u b'mod ġenerali dawk is-servizzi kollha li jimplimentaw il-prinċipju ta' "darba biss" għall-aċċess u l-iskambju ta' data transfruntiera.*

- (7) *Minghajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri li jiddefinixxu x'jikkostitwixxi servizzi pubbliċi, l-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku huma mhegġa jirriflettu dwar il-htigijiet u l-aċċessibbiltà tal-utenti fid-disinn u l-iżvilupp ta' tali servizzi, f'konformità mad-Dikjarazzjoni Ewropea tal-15 ta' Diċembru 2022 dwar id-Drittijiet u l-Prinċipji Diġitali għad-Deċennju Diġitali⁶. Barra minn hekk, l-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku huma mhegġa jiżguraw li l-persuni b'diżabbiltà, l-anzjani u gruppi vulnerabbli oħra jkunju jistgħu jużaw is-servizzi pubbliċi f'livelli ta' servizz komparabbli ma' dawk ipprovduti lil ċittadini oħra.*
- (8) Jenhtieg li tiġi stabbilita struttura ġdida ta' governanza, **bil-Bord għal Ewropa Interoperabbli (il-"Bord") fiċ-ċentru tagħha**, u din jenhtieg li jkollha mandat legali **biex tmexxi**, flimkien **mal-Kummissjoni**, l-iżvilupp ulterjuri tal-**interoperabbiltà transfruntiera fl-Unjoni, inkluż** il-Qafas Ewropew għall-Interoperabbiltà (EIF) u soluzzjonijiet komuni oħra ta' interoperabbiltà **legali, organizzazzjonali, semantika u teknika**, bħal speċifikazzjonijiet u applikazzjonijiet. Barra minn hekk, jenhtieg li dan ir-Regolament jistabbilixxi tikketta ċara u li tingħaraf faċilment għal ċerti soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà (**soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli**). Jenhtieg li jitrawwem il-ħolqien ta' komunità vibranti fir-rigward ta' soluzzjonijiet tat-teknoloġija ta' gvern miftuħ.

⁶ ĠU C 23, 23.1.2023, p. 1.

- (9) *L-awtoritajiet reġjonali u lokali ser jaqdu rwol attiv fl-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà. Huma għandhom ifittxu wkoll li jinvolvu lill-SMEs, lill-organizzazzjonijiet ta' riċerka u dawk edukattivi u lis-soċjetà ċivili u jikkondividu l-eżitu ta' tali skambji.*
- (10) Huwa fl-interess ta' approċċ koerenti għall-interoperabbiltà tas-settur pubbliku fl-Unjoni u li jiġi appoġġat il-prinċipju ta' amministrazzjoni tajba u l-moviment liberu ta' data personali u mhux personali fl-Unjoni li r-regoli jiġu allinjati kemm jista' jkun għall-**entitajiet tal-Unjoni** u għall-**korpi tas-settur** pubbliku **kollha li jistabbilixxu rekwiżiti vinkolanti għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej, u b'hekk jaffettwaw il-kapaċità ta' dawk l-entitajiet u l-korpi li jikkondividu d-data permezz tan-network u s-sistemi tal-informazzjoni tagħhom.** Dak l-oġettiv jinkludi l-Kummissjoni u **entitajiet** oħrajn **tal-Unjoni**, kif ukoll korpi tas-settur pubbliku fl-Istati Membri fil-livelli kollha tal-amministrazzjoni: nazzjonali, reġjonali u lokali. L-entitajiet tal-Unjoni għandhom rwol importanti fil-ġbir ta' data dwar ir-rapportar regolatorju mill-Istati Membri. Għalhekk, jenħtieġ li l-interoperabbiltà ta' tali data ■ taqa' wkoll fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.

(11) *Id-dritt fundamentali għall-protezzjoni tad-data personali huwa ssalvagwardjat, b'mod partikolari, bir-Regolamenti (UE) 2016/679⁷ u (UE) 2018/1725⁸ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill. Id-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁹ tiproteġi, barra minn hekk, il-ħajja privata u l-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet, inkluż permezz ta' kundizzjonijiet għal kwalunkwe hażna ta' data personali u mhux personali f'taġġmir terminali u l-aċċess għaliha. Dawk l-atti leġiżlattivi tal-Unjoni jipprovdu l-bażi għall-ipproċessar sostenibbli u responsabbli tad-data, inkluż fejn is-settijiet ta' data jinkludu tahlita ta' data personali u mhux personali. Dan ir-Regolament jikkomplementa u huwa mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data personali u l-privatezza, b'mod partikolari r-Regolamenti (UE) 2016/679 u (UE) 2018/1725 u d-Direttiva 2002/58/KE. Jenhtieg li l-ebda dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament ma tiġi applikata jew interpretata b'tali mod li jtnaqqas jew jiġi limitat id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali jew id-dritt għall-privatezza u l-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet.*

⁷ Ir-Regolament (EU) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁸ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

⁹ Id-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002, dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) (ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37).

- (12) L-interoperabbiltà transfruntiera ma hijiex permessa biss permezz ta' infrastrutturi digitali centralizzati fl-Istati Membri, iżda wkoll permezz ta' approċċ deċentralizzati. Dan jinvolvi ***l-htieġa ta' fiduċja bejn l-amministrazzjonijiet pubbliċi, li tippermetti*** l-iskambju ta' data bejn l-amministrazzjonijiet lokali fi Stati Membri differenti mingħajr ma neċessarjament jgħaddu minn nodi nazzjonali. Għalhekk, jehtieġ li jiġu żviluppati soluzzjonijiet komuni ta' ***interoperabbiltà*** li jkunu ***jistgħu jerġgħu jintużaw*** fil-livelli amministrattivi kollha. ***Is-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà jinkludu forom differenti li jvarjaw minn għodod ta' livell oġhla bħal oqfsa kuncettwali u linji gwida għal soluzzjonijiet aktar tekniċi bħal arkitetturi ta' referenza, speċifikazzjonijiet tekniċi, jew standards. Barra minn hekk, servizzi u applikazzjonijiet konkreti, kif ukoll komponenti tekniċi dokumentati bħall-kodiċi tas-sors, inkluż l-artifatti u l-mudelli tal-intelligenza artifiċjali jistgħu jkunu soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà, jekk jindirizzaw aspetti legali, organizzattivi, semantiċi jew tekniċi tal-interoperabbiltà transfruntiera.*** Il-htigijiet għal interazzjonijiet digitali transfruntiera qegħdin jiżdiedu, u dan jehtieġ soluzzjonijiet li jistgħu jissodisfaw dawk il-htigijiet. Dan ir-Regolament għandu l-intenzjoni li jiffaċilita u jhegġeġ skambji fil-livelli kollha tal-amministrazzjoni, ***filwaqt li jiġu meġhluca l-ostakli transfruntiera u l-piżijiet amministrattivi, u b'hekk tiżdied l-effiċjenza tas-servizzi pubbliċi fl-Unjoni kollha.***

- (13) L-interoperabbiltà tiffaċilita l-implimentazzjoni b'suċċess tal-politiki, b'mod partikolari dawk b'rabta qawwija mas-settur pubbliku, bhall-gustizzja u l-affarijiet interni, it-tassazzjoni u d-dwana, it-trasport, ***l-enerġija***, is-saħħa, l-agrikoltura ***u l-impjiegi***, kif ukoll fir-regolamentazzjoni tan-negozju u tal-industrija. Madankollu, perspettiva tal-interoperabbiltà ta' settur uniku hija assoċjata mar-riskju li l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet differenti jew inkompatibbli fil-livelli nazzjonali jew settorjali twassal għal ostakli elettronici ġodda li jimpedixxu l-funzjonament xieraq tas-suq intern u l-libertajiet assoċjati tal-moviment. Barra minn hekk, hemm ir-riskju li ddgħajjed il-ftuħ u l-kompetittività tas-swieq u l-forniment ta' servizzi ta' interess generali liċ-ċittadini u n-negozji. Għalhekk, jenħtieġ li dan ir-Regolament jiffaċilita, jinkoraġġixxi u japplika wkoll għall-interoperabbiltà transsettorjali, ***u b'hekk jappoġġa t-tneħhija tal-ostakli, l-inkompatibbiltajiet u l-frammentazzjoni tas-servizzi pubbliċi diġitali.***
- (14) Sabiex tiġi eliminata l-frammentazzjoni fi-xenarju tal-interoperabbiltà fl-Unjoni, jenħtieġ li jiġu promossi fehim komuni tal-interoperabbiltà fl-Unjoni u approċċ olistiku fir-rigward ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà. Kooperazzjoni strutturata jenħtieġ li tappoġġa miżuri li jipromwovu l-istabbiliment ta' politika lesta mil-lat diġitali u interoperabbiltà skont id-disinn. Barra minn hekk, jenħtieġ li tippromwovi l-ġestjoni u l-użu effiċjenti tal-infrastrutturi tas-servizzi diġitali u l-komponenti rispettivi tagħhom mill-***entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku*** li jippermettu l-istabbiliment u t-tħaddim ta' servizzi pubbliċi ***li*** sostenibbli u effiċjenti, ***bil-għan li tiġi żgurata l-aċċessibbiltà sal-inqas diviżjoni amministrattiva.***

- (15) *L-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku jistghu jintroduċu rekwiżiti vinkolanti għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej. Sabiex jiġi żgurat li tali servizzi jkunu jistghu jiskambjaw id-data b'mod transfruntier, jenhtieg li jiġi stabbilit mekkaniżmu li jippermetti l-iskoperta ta' ostakli legali, organizzattivi, semantiċi u tekniċi għall-interoperabbiltà transfruntiera ("valutazzjoni tal-interoperabbiltà"). Jenhtieg li dak il-mekkanizmu jiżgura kunsiderazzjoni adegwata tal-aspetti tal-interoperabbiltà transfruntiera fid-deċiżjonijiet kollha li jista' jkollhom effett fuq id-disinn ta' tali servizzi.*
- (16) Sabiex jiġu stabbiliti *rekwiżiti vinkolanti għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej*, huwa importanti li ssir enfasi fuq l-aspett tal-interoperabbiltà mill-aktar fis possibbli fil-proċess tat-tfassil tal-politika *skont il-prinċipju "diġitali b'mod awtomatiku" u l-approċċ ta' "interoperabbiltà skont id-disinn"*. *Għalhekk, jenhtieg li entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku li behsiebhom jistabbilixxu rekwiżiti vinkolanti għal servizz pubbliku diġitali trans-Ewropew wiehed jew aktar dwar l-interoperabbiltà transfruntiera, pereżempju matul id-diġitalizzazzjoni ta' servizzi pubbliċi ewlenin kif imsemmi fid-Deċiżjoni (UE) 2022/2481, iwettqu valutazzjoni tal-interoperabbiltà. Sabiex jiġu żgurati l-effettività u l-effiċjenza ta' dan il-kompitu, Stat Membru jista' jiddetermina dwar ir-riżorsi interni u l-kollaborazzjoni bejn il-korpi tas-settur pubbliku tiegħu mehtieġa biex jappoġġa t-twettiq ta' dawk il-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà.*

- (17) *Valutazzjoni tal-interoperabbiltà hija mehtieġa sabiex jiġi mifhum id-daqs tal-impatt tar-
rekwiżiti ppjanati u sabiex jiġu proposti miżuri halli jinkisbu l-benefiċċji u jiġu
indirizzati l-kostijiet potenzjali. F'sitwazzjonijiet fejn valutazzjoni tal-interoperabbiltà ma
tkunx obligatorja, l-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku jenhtieġ li jkun
jista' jwettaq valutazzjoni tal-interoperabbiltà fuq bażi volontarja. Dan ir-Regolament
għalhekk irawwem -interoperabbiltà b'mod ġenerali..*
- (18) *Rekwiżit vinkolanti jista' jinkludu kwalunkwe obbligu, projbizzjoni, kundizzjoni,
kriterju, jew limitu ta' natura legali, organizzattiva, semantika jew teknika fi hdan liġi,
regolament, dispożizzjoni amministrattiva, kuntratt, sejha għall-offerti, jew dokument
uffiċjali iehor. Ir-rekwiżiti vinkolanti jaffettwaw kif is-servizzi pubbliċi diġitali trans-
Ewropej u n-networks u s-sistemi tal-informazzjoni tagħhom użati għall-forniment
tagħhom jiġu ddisinjati, akkwistati, żviluppati u implimentati, u b'hekk jinfluwenzaw il-
flussi tad-data deklin jew herġin ta' dawk is-servizzi. Madankollu, kompiti bħall-
manutenzjoni evoluttiva li ma jintroduċux bidla sostantiva, aġġornamenti tekniċi jew
tas-sigurtà, jew l-akkwist sempliċi ta'taġmir standard ta' teknoloġiji ta' informazzjoni u
komunikazzjoni (ICT) ma jaffettwawx normalment l-interoperabbiltà transfruntiera tas-
servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej, u għalhekk ma jirriżultawx f'valutazzjoni
obbligatorja tal-interoperabbiltà skont it-tifsira ta' dan ir-Regolament.*

- (19) ***L-approċċ ghat-twettiq tal-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà jenhtieg li jkun proporzjonat u differenzjat f'konformità mal-livell u l-kamp ta' applikazzjoni li fih jitwettqu.*** F'xi ċirkostanzi ,jista' jkun ■ raġonevoli u ekonomiku li s-sugġett ta' valutazzjoni tal-interoperabbiltà jkun usa' minn proġett wiehed, inkluż meta l-korpi tas-settur pubbliku jkollhom l-intenzjoni li jistabbilixxu applikazzjoni komuni jew pjattaforma tal-ipproċessar. F'każijiet bħal dawn, jenhtieg li jigi mhegġeg ħafna ***li l-valutazzjoni*** tal-interoperabbiltà tmur lil hinn mill-ilhuq tal-obiettivi ta' Ewropa Interoperabbli lejn l-implimentazzjoni shiħa tal-interoperabbiltà. ***Bl-istess mod, ir-rekwiżiti għall-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà mwettqa fil-livell tal-implimentazzjoni ta' proġett uniku, bħal f'awtorità lokali, jenhtieg li jkunu pragmatici u jippermettu enfasi dejqa, filwaqt li jitqies il-fatt li l-benefiċċji usa' tal-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà ġeneralment jinhasdu fl-istadji bikrija tat-tfassil tal-politika u l-iżvilupp tal-arkitettura, l-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards ta' referenza. Meta l-Bord jadotta linji gwida dwar il-kontenut tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà, jenhtieg li huwa jqis, inter alia, il-kapaċità tal-korpi reġjonali u lokali tas-settur pubbliku u jevita piż amministrattiv eċċessiv.***
- (20) ***Fil-proċess ta' konsultazzjoni ma' dawk affettwati direttament jew mar-rappreżentanti tagħhom, jenhtieg li l-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku jkunu jistghu jagħmlu użu minn prattiki ta' konsultazzjoni stabbiliti u mid-data attwali.***

- (21) Jenħtieg li l-valutazzjoni tal-interoperabbiltà tevalwa l- effetti ***tar-rekwiżiti vinkolanti ppjanati għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej dwar l-interoperabbiltà transfruntiera***, pereżempju, jitqiesu l-origini, in-natura, il-partikolarità u l-iskala ta' daww l-effetti . Jenħtieg li l-eżitu ta' dik il-valutazzjoni jitqies meta jiġu ddeterminati l-miżuri xierqa li jeħtieg li jittieħdu sabiex jiġu stabbiliti jew immodifikati ***r-rekwiżiti vinkolanti għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej***.
- (22) Jenħtieg li l-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku jipubblikaw rapport dwar l-eżitu tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà ***fpost pubbliku deżinjat mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jew mill-koordinaturi tal-interoperabbiltà għall-entitajiet tal-Unjoni, mill-inqas f'sit web uffiċjali f'format li jinqara mill-magni***. Jenħtieg li l-pubblikazzjoni tar-rapport ma tikkompromettix id-drittijiet ta' proprjetà intellettuali jew is-sigriet kummerċjali, u jenħtieg li tiġi ristretta fejn ikun ġustifikat abbażi tal-ordni jew tas-sigurtà pubblika. Jenħtieg li jiġi mħares id-dritt tal-Unjoni li jirregola l-protezzjoni ta' data personali. ***Jenħtieg li l-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku jikkondividu l-eżitu tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà b'mod elettroniku mal-Bord. Abbażi ta' dan, jenħtieg li l-Bord janalizza u jipprovdi proposti sabiex tittejjeb l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej. Jenħtieg li l-proposti tal-Bord jiġu ppubblikati fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.***

(23) *Hija meħtieġa lista ta' kontroll komuni għar-rapporti ta' valutazzjoni tal-interoperabbiltà biex jiġu ffaċilitati l-kompiti tal-entitajiet tal-Unjoni u tal-korpi tas-settur pubbliku li jwettqu dawk il-valutazzjonijiet u biex il-Bord ikun jista' jfassal rakkomandazzjonijiet ibbazati fuq l-eżiti tagħhom sabiex tittejjeb l-interoperabbiltà transfruntiera. Għaldaqstant, ir-rapport li jirrappreżenta l-eżitu tal-proċess tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà jenħtieġ li jiġbor fil-qosor l-effetti tar-rekwiżit ivvalutat fuq id-dimensjonijiet legali, organizzazzjonali, semantiċi, tekniċi u ta' governanza tal-interoperabbiltà transfruntiera, flimkien mat-tip ta' soluzzjoni għal Ewropa Interoperabbli wżata biex jiġu indirizzati tali effetti u l-ostakli li jifdal li jkunu għadhom ma ġewx indirizzati. Jenħtieġ li l-użu ta' dik il-lista ta' kontroll komuni jiġi spjegat aktar permezz ta' linji gwida adottati mill-Bord.*

(24) *Jenhtieg li l-Kummissjoni tipprovdi mezzi faċli għall-utent li bihom tindirizza u tittrażmetti l-eżitu tal-valutazzjonijiet, inkluż f'format li jinqara mill-magni. Ghodda online għar-rapporti tal- valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà jenhtieg għandha sservi l-għan li tipprovdi interfaċċa sempliċi u faċli għall-utent biex jiġu prodotti u ppubblikati tali rapporti. Jista' jintuża output standardizzat tar-rapportar f'format li jinqara mill-magni għal skopijiet ta' monitoraġġ. Jenhtieg li tali għodda tiffaċilita wkoll it-traduzzjoni awtomatika u jenhtieg li tiġi integrata fil-portal Ewropa Interoperabbli. Biex trawwem l-interoperabbiltà u l-integrazzjoni bla xkiel, jenhtieg ukoll li l-għodda online tadotta u tikkonforma aktar ma' mudell ta' data miftuħa derivat mil-lista ta' kontroll komuni għar-rapporti tal-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà. Il-forniment ta' interfaċċa għall-ipprogrammar tal-applikazzjonijiet huwa kruċjali, li jippermetti l-integrazzjoni tal-għodda fil-pjattaformi ta' rapportar eżistenti, u b'hekk jimmassimizza l-utilità u l-effiċjenza għall-partijiet ikkonċernati kollha. Filwaqt li l-użu tal-għodda online jenhtieg li jkun volontarju, billi jissottomettu d-data meħtieġa u jippermettu l-pubblikazzjoni tagħha fuq il-portal Ewropa Interoperabbli, l-obbligu ta' entità tal-Unjoni jew ta' korp tas-settur pubbliku li jipubblikaw rapport li jippreżenta l-eżitu tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà f'post pubbliku jenhtieg li jitqies issodisfat.*

- (25) L-**entitajiet** tal-Unjoni jew il-korpi tas-settur pubbliku ■ li jfittxu soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà jenhtieg li jkunu jistgħu jitolbu minghand entitajiet tal-Unjoni jew korpi tas-settur pubbliku oħra **s-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà li dawk il-korpi jew l-entitajiet jużaw bħal prattiki tajbin, speċifikazzjonijiet, u kodiċi tas-software**, flimkien mad-dokumentazzjoni relatata. Jenhtieg li l-kondiviżjoni ssir prestabbilita. **Barra minn hekk**, l-entitajiet tal-Unjoni jew il-korpi tas-settur pubbliku **jenhtieg li jfittxu li jiżviluppaw soluzzjonijiet godda ta' interoperabbiltà jew li jiżviluppaw aktar is-soluzzjonijiet eżistenti ta' interoperabbiltà. Meta jagħmlu dan, jenhtieg li huma jipprioritizzaw soluzzjonijiet li ma jkollhomx termini ta' liċenzjar restrittivi, fejn tali soluzzjonijiet jkunu ekwivalenti. Madankollu, jenhtieg li l-kondiviżjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà ma tinftiehemx bhala rekwiżit għall-entitajiet tal-Unjoni u għall-korpi tas-settur pubbliku li jċedu d-drittijiet ta' proprjetà intellettwali tagħhom.**
- (26) Fejn l-amministrazzjonijiet pubbliċi jikkondividu s-soluzzjonijiet tagħhom ma' amministrazzjonijiet pubbliċi oħrajn jew mal-pubbliku, huma jkunu qed jaġixxu fl-interess pubbliku. Dan huwa saħansitra aktar rilevanti għat-teknoloġiji innovattivi: Pereżempju, il-kodiċi miftuħ jagħmel l-algoritmi trasparenti u jippermetti awditi indipendenti u elementi kostitwenti riproducibbli. Il-kondiviżjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà fost l-amministrazzjonijiet pubbliċi jenhtieg li tistabilixxi l-kundizzjonijiet għall-ksib ta' ekosistema miftuħa ta' teknoloġiji diġitali għas-settur pubbliku li jistgħu jipproduċu benefiċċji multipli.
- (27) Meta jimmonitorja l-koerenza tas-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà rrakkomandati u jipproponi miżuri sabiex tiġi żgurata l-kompatibbiltà tagħhom mas-soluzzjonijiet eżistenti bi skop komuni, il-Bord ■ jenhtieg li jqis l-iskadenza tas-soluzzjonijiet.

- (28) Il-EIF jenhtieg li jizgura l-koerenza u jenhtieg li jiġi rikonoxxut bħala l-punt uniku ta' referenza għall-approċċ tal-Unjoni għall-interoperabbiltà fis-settur tas-servizz pubbliku. Barra minn hekk, oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà jistgħu jindirizzaw il-htigijiet ta' setturi, oqfsa jew livelli amministrattivi speċifiċi. Dawk l-oqfsa, **li huma ta' natura mhux vinkolanti**, jenhtieg li jipromwovu aktar l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà **u l-approċċ ta' interoperabbiltà skont id-disinn**.
- (29) **Jenhtieg li l-FEI , fost l-oħrajn, jipromwovi l-prinċipju tal-multilingwiżmu fis-settur pubbliku.**
- (30) Jenhtieg li l-EIF jiġi żviluppat mill-Bord ■ .Il-Bord jenhtieg li jkun magħmul ■ minn rappreżentant wiehed minn kull Stat Membru u minn rappreżentant wiehed tal-Kummissjoni. Għalhekk, l-Istati Membri, **flimkien mal-Kummissjoni**, jinsabu fiċ-ċentru tal-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-EIF. Jenhtieg li l-Bord ■ jaġġorna l-EIF fejn mehtieg.
- (31) L-oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà maħruġa biex jikkomplementaw l-EIF jenhtieg li jqisu u ma jfixklux l-oqfsa eżistenti speċifiċi għas-settur żviluppati fil-livell tal-Unjoni, bħal fis-settur tas-saħħa.

- (32) L-interoperabbiltà hija marbuta direttament u tibbaża fuq l-użu ta' speċifikazzjonijiet u standards miftuħa. Għalhekk, jenhtieg li s-settur pubbliku tal-Unjoni jithalla jaqbel dwar speċifikazzjonijiet miftuħa trażversali u soluzzjonijiet oħrajn għall-promozzjoni tal-interoperabbiltà. Jenhtieg li l-qafas il-ġdid jipprevedi proċess ċar dwar l-istabiliment u l-promozzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà **rakkomandati fil-futur, bit-tikketta "Soluzzjoni għal Ewropa Interoperabbli"**. B'dan il-mod, is-settur pubbliku ser ikollu vuċi aktar koordinata biex jidderiegi l-htigijiet tas-settur pubbliku u l-valuri pubbliċi f'diskussjonijiet usa'. **Jenhtieg li l-Bord jaqbel dwar kriterji ġenerali li bihom għandhom jintlahqu s-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà. Il-Bord għandu jkun jista' jirtira r-rakkomandazzjonijiet tiegħu. Meta l-Bord jirtira r-rakkomandazzjonijiet tiegħu, jenhtieg li t-tikketta "Soluzzjoni Ewropa Interoperabbli" titnehha mis-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà rilevanti u dawk is-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà jistgħu, jekk ikun meħtieġ, jithassru mill-portal Ewropa Interoperabbli.**
- (33) Bosta speċifikazzjonijiet tal-interoperabbiltà użati mis-settur pubbliku jistgħu jiġu derivati mid-dritt eżistenti tal-Unjoni. Għalhekk, huwa neċessarju li tiġi stabbilita rabta bejn l-ispeċifikazzjonijiet kollha **għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej** li huma obbligatorji skont id-dritt tal-Unjoni. Mhux dejjem huwa faċli għall-awtoritajiet ta' implimentazzjoni li jsibu r-rekwiziti fl-aktar format reċenti u li jinqara mill-magni. Punt uniku ta' dħul **fil-forma tal-portal "Ewropa Interoperabbli"** u regoli ċari dwar il-metadata tal-informazzjoni li għandha x'taqsam ma' dawn ir-rekwiziti huma maħsuba li jgħinu lill-korpi tas-settur pubbliku biex jiżguraw li l-infrastrutturi tas-servizzi diġitali tagħhom jikkonformaw mar-regoli eżistenti u futuri.

- (34) Jenħtiegħ li l-portal Ewropa Interoperabbli ikun żviluppat fuq il-bażi ta' ***inizjattivi eżistenti u*** għandu jiġi stabbilit bħala punt ta' referenza ***aċċessibbli faċilment*** għal soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà, ***valutazzjonijiet***, għarfien u komunità. Jenħtiegħ li l-portal Ewropa Interoperabbli jiġi stabbilit bħala link għas-sorsi uffiċjali iżda jenħtiegħ li jkun miftuħ għal kontribut mill-Komunità għal Ewropa Interoperabbli stabbilit b'dan ir-Regolament.
- (35) Jenħtiegħ li l-portal Ewropa Interoperabbli jagħmel is-soluzzjonijiet ***ta' interoperabbiltà*** li jsegwu l-prinċipji tal-EIF ***ta'*** ftuħ, ***aċċessibbiltà***, newtralità teknika, ***użu mill-ġdid, sigurtà u privatezza disponibbli għall-pubbliku u li jkunu jistgħu jinstabu minnu*** . ***Jenħtiegħ li jkun hemm distinzjoni ċara bejn soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli, li huma rakkomandati mill-Bord, u soluzzjonijiet ohra ta' interoperabbiltà, bħal dawk kondiviżi b'mod proattiv għall-użu mill-ġdid mill-amministrazzjonijiet pubbliċi, dawk marbuta mal-politiki tal-Unjoni u soluzzjonijiet rilevanti minn portali nazzjonali. Jenħtiegħ li l-kazijiet ta' użu fil-portal Ewropa Interoperabbli ikunu jistgħu jiġu mfittxija skont il-pajjiż jew skont it-tip ta' servizz pubbliku li jappoġġaw. Jenħtiegħ li l-Bord jiġi kkonsultat dwar il-mod kif is-soluzzjonijiet għandhom jiġu kkategorizzati fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.***

- (36) *Peress li sors miftuh jippermetti li l-utenti jivvalutaw u jispezzjonaw b'mod attiv l-interoperabbiltà u s-sigurtà ta' soluzzjonijiet, huwa importanti li s-sors miftuh jappoġġa l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà. F'dak il-kuntest, jenhtieg li jiġi promoss l-użu ta' liċenzji ta' sors miftuh sabiex jittejjbu ċ-ċarezza legali u r-rikonoxximent reċiproku tal-liċenzji fl-Istati Membri. Bil-Liċenzja Pubblika tal-Unjoni Ewropea (EURL) il-Kummissjoni diġà tipprovdi soluzzjoni għal tali liċenzjar. Il-portali tal-Istati Membri li jiġbru soluzzjonijiet ta' sors miftuh li huma marbuta mal-portal Ewropa Interoperabbli jenhtieg li jippermettu l-użu tal-EURL, filwaqt li ma jeskludux il-possibilità li tali portali jistgħu jippermettu l-użu ta' liċenzji ohra b'sors miftuh.*
- (37) Is-servizzi pubbliċi tal-Unjoni li huma mogħtija jew ġestiti b'mod elettroniku attwalment spiss jiddependu minn fornituri mhux tal-Unjoni. Huwa fl-interess strateġiku tal-Unjoni li tiżgura li żżomm u tiżviluppa kapacitajiet teknoloġiċi essenzjali sabiex tiżgura s-Suq Uniku Diġitali tagħha, u b'mod partikolari sabiex tiżgura l-ġħoti ta' servizzi, tipproteġi s-sistemi kritiċi tan-networks u tal-informazzjoni, u tipprovdi servizzi **pubbliċi** ewlenin. Jenhtieg li l-miżuri ta' appoġġ għal Ewropa Interoperabbli jgħinu lill-amministrazzjonijiet pubbliċi jevolvu u jkunu kapaci jinkorporaw sfidi ġodda u oqsma ġodda f'kuntesti transfruntieri. L-interoperabbiltà hija kundizzjoni għall-evitar tal-lock-in teknoloġiku, l-iffacilitar ta' żviluppi tekniċi, u t-trawwim tal-innovazzjoni, li għandha tagħti spinta lill-kompetittività globali, **lir-reżiljenza u lill-awtonomija strateġika miftuha** tal-Unjoni.

- (38) Huwa neċessarju li jiġi stabbilit mekkanizmu ta' governanza li jiffaċilita l-implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni b'mod li jiżgura l-interoperabbiltà. Jenġtieg li dak il-mekkanizmu jiffoka fuq l-implimentazzjoni diġitali interoperabbli tal-politiki ladarba jkunu ġew adottati fil-forma ta' atti legali u jenġtieg li jservi biex jiġu żviluppati soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà fuq bazi xprunata mill-htigijiet. Jenġtieg li l-mekkanizmu jappoġġa lill-korpi tas-settur pubbliku. Il-proġetti ta' appoġġ għall-**implimentazzjoni tal-politika** biex jappoġġaw il-korpi tas-settur pubbliku jenġtieg li jiġu proposti mill-Bord lill-Kummissjoni li jenġtieg li tiddeċiedi jekk tistabbilixxix il-proġetti ta' appoġġ, **b'kunsiderazzjoni dovuta għall-htieġa potenzjali għal verżjonijiet mhux awtorevoli u eżegwibbli mill-magni tal-politika, bhal mudelli jew kodiċi ta' implimentazzjoni ta' referenza, li jistgħu jerġghu jintużaw fil-livelli kollha ta' amministrazzjoni.**
- (39) Jenġtieg li l-livelli kollha tal-amministrazzjoni jikkooperaw ma' organizzazzjonijiet innovattivi, inkluż kumpaniji u entitajiet mingħajr skop ta' qligħ, fid-disinn, fl-iżvilupp u fl-operat tas-servizzi pubbliċi. L-appoġġ għall-kooperazzjoni tal-GovTech bejn il-korpi tas-settur pubbliku, **l-istituzzjonijiet edukattivi u tar-riċerka**, in-negozji godda u l-SMEs innovattivi, u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (CivicTech), huwa mezz effettiv ta' appoġġ għall-innovazzjoni tas-settur pubbliku, **il-flessibbiltà** u l-promozzjoni tal-użu ta' għodod ta' interoperabbiltà fost is-settur privat u dak pubbliku. L-appoġġ ta' ekosistema miftuħa tal-GovTech fl-Unjoni li tlaqqa' flimkien atturi pubbliċi u privati bejn il-fruntieri u li tinvolvi livelli differenti tal-amministrazzjoni jenġtieg li jippermetti l-iżvilupp ta' inizjattivi innovattivi fir-rigward tad-disinn u l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà tal-GovTech.

- (40) L-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet u l-prijoritajiet tal-innovazzjoni kondiviżi u l-enfasi tal-isforzi komuni tal-GovTech u tal-esperimentazzjoni bejn il-fruntieri jgħinu lill-korpi tas-settur pubbliku tal-Unjoni jikkondividu r-riskji, it-tagħlimiet meħuda, u r-riżultati tal-miżuri għall-innovazzjoni. Dawk l-attivitajiet ser jisfruttaw b'mod partikolari r-riżerva rikka tal-Unjoni ta' negozji godda u ta' SMEs tat-teknoloġija. Proġetti ta' GovTech li jirnexxu u miżuri ta' innovazzjoni mmexxija minn miżuri ta' innovazzjoni għal Ewropa Interoperabbli jenħtieġ li jgħinu biex jiżdiedu l-għodod ta' GovTech u s-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà għall-użu mill-ġdid.

(41) Miżuri ta' appoġġ għal Ewropa Interoperabbli jistgħu jibbenefikaw minn spazji sikuri għall-esperimentazzjoni, filwaqt li jiżguraw innovazzjoni u integrazzjoni responsabbli ta' miżuri u salvagwardji xierqa ta' mitigazzjoni tar-riskju. Sabiex jiġi żgurat qafas legali li jkun favorevoli għall-innovazzjoni, li jibqa' validu għall-futur u reżiljenti għat-tfixkil, jenħtieġ li jkun possibbli li tali proġetti jsiru f'ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja ***tal-interoperabbiltà***. Jenħtieġ li l-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja ***tal-interoperabbiltà*** jikkonsistu f'ambjenti ta' ttestjar kontrollati li jiffaċilitaw l-iżvilupp u l-ittestjar ta' soluzzjonijiet innovattivi qabel ma tali ***soluzzjonijiet*** jiġu integrati fin-network u fis-sistemi tal-informazzjoni tas-settur pubbliku. Jenħtieġ li l-istabbiliment tal-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà jimmiraw li jrawmu l-interoperabbiltà permezz ta' soluzzjonijiet innovattivi billi jistabbilixxu ambjent ikkontrollat ta' esperimentazzjoni u ta' ttestjar bil-għan li jiġi żgurat l-allinjament ta' dawk is-soluzzjonijiet ma' dan ir-Regolament u ma' ligijiet rilevanti oħra tal-Unjoni nazzjonali, biex isaħħu ċ-ċertezza legali għall-innovaturi u għall-awtoritajiet kompetenti u biex iżidu l-fehim tal-opportunitajiet, tar-riskji emergenti u tal-impatti tas-soluzzjonijiet il-godda. Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni uniformi fl-Unjoni kollha u jinkisbu l-ekonomiji ta' skala, huwa xieraq li jiġu stabbiliti regoli komuni għall-implimentazzjoni ***tal-interoperabbiltà*** tal-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji. Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data għandu s-setgħa li jimponi multi amministrattivi lill-***entitajiet*** tal-Unjoni fil-kuntest ta' ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà, f'konformità mal-Artikolu 58(2), il-punt (i), tar-Regolament (UE) 2018/1725.

- (42) Huwa meħtieġ li jiġu previsti regoli għall-użu ta' data personali miġbura għal skopijiet oħrajn sabiex jiġu żviluppati ċerti soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà fl-interess pubbliku fi hdan l-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-Interoperabbiltà, f'konformità mal-Artikolu 6(4) tar-Regolament (UE) 2016/679, u l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) 2018/1725 u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4(2) tad-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰. *L-obbligi l-oħra kollha tal-kontrolluri tad-data u d-drittijiet tas-suġġetti tad-data skont ir-Regolamenti (UE) 2016/679 u (UE) 2018/1725 u d-Direttiva (UE) 2016/680 jibqgħu applikabbli. B'mod partikolari, dan ir-Regolament ma jipprovdix bażi legali skont it-tifsira tal-Artikolu 22(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2016/679 jew l-Artikolu 24(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2018/1725. Dan ir-Regolament għandu biss l-ghan li jipprevedi biss l-ipproċessar ta' data personali fil-kuntest tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-Interoperabbiltà. Kwalunkwe pproċessar ieħor ta' data personali li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament ikun jeħtieġ bażi legali separata.*
- (43) *Sabiex tiżdied it-trasparenza tal-ipproċessar tad-data personali mill-entitajiet tal-Unjoni u mill-korpi tas-settur pubbliku, jenħtieġ li l-portal Ewropa Interoperabbli jipprovidi aċċess għal informazzjoni dwar l-ipproċessar ta' data personali fil-kuntest ta' ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-Interoperabbiltà, f'konformità mar-Regolamenti (UE) 2016/679 u (UE) 2018/1725.*

¹⁰ Id-Direttiva (UE) 2016/680 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar tad-data personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejbien jew il-prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li tħassar id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI, (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 89).

- (44) Huwa meħtieġ li jittejjeb fehim tajjeb tal-kwistjonijiet ta' interoperabbiltà, speċjalment fost l-impjegati tas-settur pubbliku. It-taħriġ kontinwu huwa kruċjali f'dan ir-rigward u l-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni dwar is-sugġett jenħtieġ li jiġu mhegġa. Lil hinn mit-taħriġ dwar soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli, fejn ikun xieraq, l-inizjattivi kollha jenħtieġ li jibnu fuq il-kondiviżjoni tal-esperjenza u tas-soluzzjonijiet u l-iskambju u l-promozzjoni tal-aħjar prattiki, jew ikunu akkumpanjati minnhom. ***Għal dak il-għan, jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżviluppa korsijiet ta' taħriġ u materjali ta' taħriġ, u jenħtieġ li tippromwovi l-iżvilupp ta' programm ta' ċertifikazzjoni dwar kwistjonijiet ta' interoperabbiltà sabiex tippromwovi l-aħjar prattiki, il-kwalifiki għar-riżorsi umani u kultura ta' eċċellenza. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tikkontribwixxi għaż-żieda tad-disponibbiltà ġenerali u l-adozzjoni ta' taħriġ dwar l-interoperabbiltà tas-settur pubbliku fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, f'konformità mal-istrateġiji tal-Unjoni għall-hiliet diġitali. Jenħtieġ li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jrawmu t-tishih tal-kapaċitajiet, b'mod partikolari fi hdan l-amministrazzjonijiet pubbliċi, f'termini tat-tiġdid u t-titjib tal-hiliet meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament***

- (45) Sabiex jinholoq mekkanizmu li jiffaċilita proċess ta' taqsim reċiproku fost l-**entitajiet tal-Unjoni u** l-korpi tas-settur pubbliku u l-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki fl-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet għal Ewropa interoperabbli fl-Istati Membri kollha, huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet dwar il-proċess ta' rieżami bejn il-pari. **Jenhtieg li** r-rieżami bejn il-pari jwassal għal għarfien u rakkomandazzjonijiet siewja għall-korp tas-settur pubbliku li jkun qed isirli tali rieżami. B'mod partikolari, huwa jista' jikkontribwixxi għal faċilitazzjoni tat-trasferiment ta' teknoloġiji, għodod, miżuri u proċessi fost il-**parteċipanti tar-rieżami** bejn il-pari. **Jenhtieg li** r-rieżami bejn il-pari johloq mogħdija funzjonali għall-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki fost l-Istati Membri kollha **u l-entitajiet tal-Unjoni** b'livelli differenti ta' maturità fl-interoperabbiltà. Għandu jkun possibbli li jitwettaq **rieżami bejn il-pari fuq bażi volontarja fuq talba ta' entità tal-Unjoni jew ta' korp tas-settur pubbliku meta jkun meħtieġ**. Sabiex jiġi żgurat li l-proċess ta' rieżami bejn il-pari jkun kosteffettiv u jipproduċi riżultati ċari u konklużivi, u jiġi evitat piż amministrattiv mhux meħtieġ, il-Kummissjoni jenhtieg li tkun tista' tadotta linji gwida dwar il-metodoloġija u l-kontenut tar-rieżami bejn il-pari, abbażi tal-ħtigijiet li jseħħu u wara li tikkonsulta mal-Bord **■** .

- (46) Il-Bord jenħtieg li jiffaċilita l-iżvilupp tad-direzzjoni ġenerali tal-kooperazzjoni strutturata għal Ewropa Interoperabbli fil-promozzjoni tal-interkonnnessjoni diġitali u tal-interoperabbiltà tas-servizzi pubbliċi fl-Unjoni, u sabiex jiġu ssorveljati l-attivitajiet strateġiċi u ta' implimentazzjoni relatati ma' dik il-kooperazzjoni. Il-Bord jenħtieg li jwettaq il-kompiti tiegħu filwaqt li jqis ir-regoli u s-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà transfruntiera li diġà huma implimentati għan-network u għas-sistemi tal-informazzjoni eżistenti.
- (47) Ċerti **entitajiet** tal-Unjoni, bħall-Bord Ewropew għall-Innovazzjoni fil-Qasam tad-Data u l-Bord għall-Ispazju Ewropew tad-Data dwar is-Saħħa, inholqu u ngħataw il-kompitu, inter alia, li jtejbu l-interoperabbiltà f'dominju jew f'livell ta' politika speċifiku. Madankollu, l-ebda waħda mill-**entitajiet** eżistenti ma għandha l-kompitu li tindirizza **rekwiżiti vinkolanti għas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej**. Jenħtieg li l-Bord jappoġġa lill-**entitajiet** tal-Unjoni li jaħdmu fuq politiki, azzjonijiet u soluzzjonijiet rilevanti għall-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi **diġitali trans-Ewropej** , pereżempju fl-interoperabbiltà semantika għall-portabbiltà u l-użu mill-ġdid tal-ispazji tad-data. Jenħtieg li l-Bord jinteraġixxi mal-**entitajiet** rilevanti kollha tal-Unjoni sabiex jiżgura l-allinjament u s-sinergiji bejn l-azzjonijiet ta' interoperabbiltà transfruntiera u dawk speċifiċi għas-settur. **Għal dak il-għan, il-Kummissjoni, bhala l-President tal-Bord, tista' tistieden esperti b'kompetenza speċifika f'suġġett fuq l-aġenda, inkluż rappreżentanti minn awtoritajiet reġjonali u lokali u mill-komunitajiet ta' sors miftuh u ta' standardizzazzjoni.**

- (48) L-avvanz tal-interoperabbiltà tas-settur pubbliku jeħtieġ l-involvement attiv u l-impenn tal-esperti, il-prattikanti, l-utenti u ċ-ċittadini interessati fl-Istati Membri kollha. ***Dak l-isforz ikopri*** l-livelli kollha tal-amministrazzjoni - ***nazzjonali, reġjonali u lokali - u jinvolvi*** shab internazzjonali, ***istituzzjonijiet ta' riċerka u edukattivi, kif ukoll komunitajiet rilevanti***, u s-settur privat. Sabiex jiġu sfruttati l-għarfien espert, il-ħiliet u l-kreattività tagħhom, il-Komunità għal Ewropa Interoperabbli, forum dedikat, jenħtieġ li tgħin sabiex jingabru l-feedback, il-ħtiġijiet tal-utenti u dawk operazzjonali, jiġu identifikati oqsma għal żvilupp ulterjuri u l-prijoritajiet tal-kooperazzjoni fejn tidhol l-interoperabbiltà fl-Unjoni. Jenħtieġ li l-istabbiliment tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli jappoġġa l-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni bejn l-atturi strateġiċi u operazzjonali ewlenin għall-interoperabbiltà.
- (49) Il-Komunità għal Ewropa Interoperabbli jenħtieġ li tkun miftuħa għall-partijiet interessati kollha. L-aċċess għall-Komunità għal Ewropa Interoperabbli jenħtieġ li jsir faċli kemm jista' jkun, filwaqt li jiġu evitati ostakli u pizijiet amministrattivi mhux meħtieġa. Jenħtieġ li l-Komunità għal Ewropa Interoperabbli tlaqqa' flimkien il-partijiet ikkonċernati pubbliċi u privati, inklużi ċ-ċittadini, b'għarfien espert fil-qasam tal-interoperabbiltà transfruntiera, li jkunu ġejjin minn sfondi differenti, bħall-akkademja, ir-riċerka u l-innovazzjoni, l-edukazzjoni, l-istandardizzazzjoni u l-ispeċifikazzjonijiet, in-negozji u l-amministrazzjoni pubblika fil-livelli kollha. ***Jenħtieġ li tithegġeg il-partecipazzjoni attiva fil-Komunità għal Ewropa Interoperabbli, inkluż billi jiġu identifikati miżuri ta' appoġġ u opportunitajiet ta' finanzjament.***

- (50) Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva u effiċjenti ta' dan ir-Regolament, huwa meħtieġ li jinhatru awtoritajiet nazzjonali kompetenti responsabbli għall-implimentazzjoni tiegħu. F'bosta Stati Membri, xi entitajiet diġà għandhom ir-rwol li jiżviluppaw l-interoperabbiltà. Dawk l-entitajiet jenħtieġ li ikunu jistgħu jieħdu r-rwol tal-awtorità kompetenti f'konformità ma' dan ir-Regolament ***u fejn ikun hemm aktar minn awtorità nazzjonali kompetenti waħda, jenħtieġ li jinhatar punt uniku ta' kuntatt minn fosthom.***
- (51) Jenħtieġ li tiġi ***żviluppata*** Aġenda għal Ewropa Interoperabbli bħala l-istrument ewlieni tal-Unjoni għall-***koordinazzjoni*** tal-investimenti pubbliċi f'soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà ***u li tistabilixxi l-pjan direzzjonali għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.*** Jenħtieġ li tipprovdi ħarsa ġenerali komprensiva lejn il-possibilitajiet ta' finanzjament u l-impenji ta' finanzjament fil-qasam, filwaqt li tintegra, fejn ikun xieraq, il-programmi tal-Unjoni relatati. Jenħtieġ li din tikkontribwixxi għall-ħolqien ta' sinerġiji u għall-koordinazzjoni tal-appoġġ finanzjarju relatat mal-iżvilupp tal-interoperabbiltà u l-evitar tad-duplikazzjoni ***fil-livelli kollha ta' amministrazzjoni.***

- (52) Jenħtieg li tingabar informazzjoni sabiex ***tiggrwida l-implimentazzjoni effettiva u effiċjenti ta' dan ir-Regolament, inkluż l-għoti ta' informazzjoni li tappoġġa l-hidma tal-Bord, u kontributi għall-evalwazzjoni ta' dan ir-Regolament f'konformità mal-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet***¹¹. Għalhekk, jenħtieg li l-Kummissjoni twettaq monitoraġġ u evalwazzjoni ta' dan ir-Regolament. Jenħtieg li l-evalwazzjoni tkun ibbażata fuq il-ħames kriterji tal-effiċjenza li ġejjin, l-effettività, ir-rilevanza, il-koerenza u l-valur miżjud, ***b'enfasi speċifika fuq l-impatt ta' dan ir-Regolament dwar l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej bhala faċilitatur għal servizzi pubbliċi diġitali bla xkiel u aċċessibbli, it-tnaqqis tal-piż amministrattiv u l-ħtieġa għal kwalunkwe miżura u politika addizzjonali fil-livell tal-Unjoni***. L-evalwazzjoni jenħtieg li tkun ukoll il-bażi għall-valutazzjonijiet tal-impatt ta' miżuri ulterjuri possibbli. ***Barra minn hekk, jenħtieg li l-Kummissjoni thejji, wara konsultazzjoni mal-Bord, il-metodoloġija, il-proċess u l-indikaturi għall-monitoraġġ***. Jenħtieg li ***l-mekkaniżmu ta' monitoraġġ jtfassal biex jimminimizza l-piż amministrattiv fuq l-Istati Membri billi jerga' juża kemm jista' jkun possibbli*** s-sorsi tad-data eżistenti u ***johloq sinerġiji mal-mekkaniżmi ta' monitoraġġ eżistenti, bhall-Indiċi tal-Ekonomija u s-Soċjetà Diġitali, il-Parametru Referenzjarju tal-Gvern elettroniku u t-trajettorji tal-Programm ta' Politika dwar id-Decennju Diġitali 2030 stabbilit bid-Deciżjoni (UE) 2022/2481***.

¹¹ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (53) *Jenhtieg li l-Kummissjoni tissottometti u tippreżenta rapport annwali lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-interoperabbiltà fl-Unjoni. Jenhtieg li dak ir-rapport jinkludi l-progress lejn l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej, l-ostakli u l-ixprunaturi għall-implimentazzjoni, u r-rizultati miksuba maż-żmien, f'konformità mas-sugġetti ta' monitoraġġ elenkati f'dan ir-Regolament. Fir-rigward tal-indikaturi li għalihom id-data ma tkunx disponibbli, jenhtieg li l-Istati Membri jipprovdu d-data fil-hin permezz tal-Bord biex jiżguraw it-twettiq effettiv tar-rapport. Il-kwalità ta' dak ir-rapport tiddependi fuq id-disponibbiltà f'waqtha tad-data.*
- (54) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li l-Kummissjoni tingħata setgħat ta' implimentazzjoni sabiex tistabilixxi regoli u l-kundizzjonijiet għall-istabbiliment u għall-operat tal-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji *tal-interoperabbiltà. Jenhtieg li dawk is-setgħat jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*¹².

¹² Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (55) Billi l-objettiv ta' dan ir-Regolament, jiġifieri it-tisħih tas-suq uniku permezz tal-promozzjoni tal-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi diġitali trans-Ewropej fi hdan is-servizzi pubbliċi, ma jistax tintlaħaq b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda pjuttost jista', minħabba l-iskala u l-effetti tiegħu, jintlaħaq aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE). F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu l-objettivi tat-Trattati.
- (56) L-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament jenħtieġ li tiġi differita għal tliet xhur wara d-data tad-dhul fis-seħħ tiegħu sabiex l-Istati Membri u l-**entitajiet tal-Unjoni** jingħataw biżżejjed żmien sabiex ihejju għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Tali differiment huwa meħtieġ biex jiġu stabbiliti ***l-Bord u l-Komunità*** għal Ewropa Interoperabbli ***u jinhatru koordinaturi tal-interoperabbiltà. Barra minn hekk, jenħtieġ li dan ir-Regolament jagħti żmien lill-Istati Membri u lill-entitajiet tal-Unjoni biex ihejju għall-implimentazzjoni effettiva tal-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà u biex kull Stat Membru jahtar*** awtorità kompetenti nazzjonali ***wahda jew aktar u punt uniku ta' kuntatt. Għalhekk, id-dispożizzjonijiet dwar il-valutazzjonijiet*** tal-interoperabbiltà, ***l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u l-punti uniċi ta' kuntatt jenħtieġ li japplikaw disa' xhur mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.***

(57) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data gie kkonsultat f'konformità mal-Artikolu 42(1) tar-Regolament (UE) 2018/1725 u ta opinjoni *fit-13 ta' Jannar 2023*¹³.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

¹³ ĠU C 60, 17.2.2023, p. 17

Kapitolu 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi miżuri li jippromwovu l-interoperabbiltà transfruntiera *tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej u b'hekk jikkontribwixxi għall-interoperabbiltà tan-network u tas-sistemi tal-informazzjoni tagħhom* sottostanti billi jistabbilixxi regoli komuni u *qafas ta' governanza*.
2. Dan ir-Regolament japplika għall-*entitajiet tal-Unjoni u għall-korpi tas-settur pubbliku li jirregolaw*, jipprovdu, jiġġestixxu *jew jimplimentaw is-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej* .
3. *Dan ir-Regolament japplika minghajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri li jiddefinixxu x'jikkostitwixxi servizzi pubbliċi jew għall-kapaċità tagħhom li jistabbilixxu regoli proċedurali għal, jew ifornu, jimmaniġġjaw jew jimplimentaw dawk is-servizzi.*
4. *Dan ir-Regolament huwa minghajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Istati Membri fir-rigward tal-attivitajiet tagħhom li jikkonċernaw is-sigurtà pubblika, id-difiża u s-sigurtà nazzjonali.*
5. *Dan ir-Regolament ma jinvolvix il-forniment ta' informazzjoni li l-iżvelar tagħha jmur kontra l-interessi essenzjali tas-sigurtà pubblika, tad-difiża jew tas-sigurtà nazzjonali tal-Istati Membri.*

Artikolu 2
Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "interoperabbiltà transfruntiera" tfisser il-kapaċità tal-**entitajiet tal-Unjoni u** tal-korpi tas-settur pubbliku **tal-Istati Membri li jinteraġixxu ma' xulxin bejn il-fruntieri billi jikkondividu d-data, l-informazzjoni u l-għarfien permezz ta' proċessi diġitali f'konformità mar-rekwiżiti legali, organizzattivi, semantiċi u tekniċi relatati ma' tali interazzjoni transfruntiera;**
- (2) "**servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej**" tfisser **servizzi diġitali pprovduti minn entitajiet tal-Unjoni jew korpi tas-settur pubbliku lil xulxin, jew lil persuni fiżiċi jew ġuridiċi fl-Unjoni, u li jehtieġu interazzjoni bejn il-fruntieri tal-Istati Membri, fost l-entitajiet tal-Unjoni jew bejn entitajiet tal-Unjoni u korpi tas-settur pubbliku permezz tan-network u s-sistemi tal-informazzjoni tagħhom;**
- (3) "network u sistema tal-informazzjoni" tfisser network u sistema tal-informazzjoni kif definit fl-Artikolu 6, il-punt (1) **■** tad-Direttiva (UE) **2022/2555** tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁴;

¹⁴ **Id-Direttiva (UE) 2022/2555 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' ċibersigurtà madwar l-Unjoni kollha, li temenda r-Regolament (UE) Nru 910/2014 u d-Direttiva (UE) 2018/1972, u li thassar id-Direttiva (UE) 2016/1148 (Direttiva NIS 2) (ĠU L 333, 27.12.2022, p. 80).**

- (4) "soluzzjoni ta' interoperabbiltà" tfisser *beni li jista' jerga' jintuża li jirrigwarda rekwiżiti legali, organizzazzjonali, semantiċi jew tekniċi li jippermettu l-interoperabbiltà transfruntiera, bhal pereżempju oqsfa kunċettwali, linji gwida, arkitetturi ta' referenza, speċifikazzjonijiet tekniċi, standards, servizzi u applikazzjonijiet, kif ukoll komponenti tekniċi dokumentati, bhall-kodiċi tas-sors*;
- (5) "entitajiet tal-Unjoni" tfisser *l-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni stabbiliti mit-TUE, mit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jew mit-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea dwar l-Energija Atomika, jew fuq il-bażi tagħhom*;
- (6) "korp tas-settur pubbliku" tfisser korp tas-settur pubbliku kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tad-Direttiva (UE) 2019/1024 *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*¹⁵;
- (7) "data" tfisser data kif definita fl-Artikolu 2(1) tar-Regolament (UE) 2022/868 *tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*¹⁶;
- (8) "format li jinqara mill-magni" tfisser format li jinqara mill-magni kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (13), tad-Direttiva (UE) 2019/1024;

¹⁵ *Id-Direttiva (UE) 2019/1024 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar id-data miftuha u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 172, 26.6.2019, p. 56).*

¹⁶ *Ir-Regolament (UE) 2022/868 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2022 dwar il-governanza Ewropea tad-data u li jemenda r-Regolament (UE) 2018/1724 (Att dwar il-Governanza tad-Data) (ĠU L 152, 3.6.2022, p. 1).*

- (9) "GovTech" tfisser kooperazzjoni bbażata fuq it-teknoloġija bejn l-atturi tas-settur pubbliku u dak privat li tappoġġa t-trasformazzjoni diġitali tas-settur pubbliku;
- (10) "standard" tfisser standard kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (1), tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁷;
- (11) "speċifikazzjoni teknika tal-ICT" tfisser speċifikazzjoni teknika tal-ICT kif definita fl-Artikolu 2, il-punt (5), tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012;**
- (12) "liċenzja ta' sors miftuħ" tfisser liċenzja li biha l-użu mill-ġdid, ir-ridistribuzzjoni u l-modifika tas-software jkun permessi għall-użi kollha fuq il-bażi ta' dikjarazzjoni unilaterali mid-detentur tad-dritt, li tista' tkun soġġetta għal ċerti kundizzjonijiet, u fejn il-kodiċi tas-sors tas-software jkun disponibbli għall-utenti b'mod indiskriminat;**
- (13) "l-oġġla livell ta' manigment" tfisser maniger, manigment jew korp ta' koordinazzjoni u sorveljanza fl-aktar livell amministrattiv għoli, filwaqt li jitqiesu l-arranġamenti ta' governanza ta' livell għoli f'kull entità tal-Unjoni;

¹⁷ Ir-Regolament (UE) Nru 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-Istandardizzazzjoni Ewropea, li jemenda d-Direttivi tal-Kunsill 89/686/KEE u 93/15/KEE u d-Direttivi 94/9/KE, 94/25/KE, 95/16/KE, 97/23/KE, 98/34/KE, 2004/22/KE, 2007/23/KE, 2009/23/KE u 2009/105/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 87/95/KEE u d-Deciżjoni Nru 1673/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 316, 14.11.2012, p. 12).

- (14) *"ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà" tfisser ambjent ikkontrollat stabbilit minn entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku għall-iżvilupp, it-tahriġ, l-ittestjar u l-validazzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi ta' interoperabbiltà, fejn xieraq f'kundizzjonijiet tad-dinja reali, li jappoġġaw l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej għal perjodu ta' żmien limitat taht superviżjoni regolatorja.*
- (15) *"rekwiżit vinkolanti" tfisser kwalunkwe obbligu, projbizzjoni, kundizzjoni, kriterju jew limitu ta' natura legali, organizzazzjonali, semantika jew teknika, li huwa stabbilit minn entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku dwar servizz pubbliku diġitali trans-Ewropew wiehed jew aktar u li għandu effett fuq l-interoperabbiltà transfruntiera.*

Artikolu 3

Valutazzjoni tal-interoperabbiltà

1. *Qabel tittiehed deċiżjoni dwar rekwiżiti vinkolanti godda jew sostanzjalment modifikati, entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku għandhom iwettqu █ valutazzjoni tal-interoperabbiltà.*

█

Meta, fir-rigward ta' rekwiżiti vinkolanti, tkun diġà twettqet valutazzjoni tal-interoperabbiltà jew meta jiġu implimentati rekwiżiti vinkolanti minn soluzzjonijiet ipprovduti minn entitajiet tal-Unjoni, il-korp tas-settur pubbliku kkonċernat ma għandux ikun mehtieġ iwettaq valutazzjoni tal-interoperabbiltà ulterjuri fir-rigward ta' dawk ir-rekwiżiti. Tista' titwettaq valutazzjoni tal-interoperabbiltà unika sabiex jiġi indirizzat sett ta' rekwiżiti vinkolanti.

L-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku kkonċernat jista' jwettaq ukoll il-valutazzjoni tal-interoperabbiltà f'kazijiet ohra.

2. Valutazzjoni tal-interoperabbiltà għandha, b'mod xieraq, **tidentifika u tivvaluta dawn li ġejjin:**

- (a) ***l-effetti tar-rekwiżiti vinkolanti fuq l-interoperabbiltà transfruntiera, bl-użu tal-Qafas Ewropew għall-Interoperabbiltà imsemmija fl-Artikolu 6 (EIF) bhala għodda ta' appoġġ;***
- (b) ***il-partijiet ikkonċernati li għalihom ir-rekwiżiti vinkolanti huma rilevanti;***
- (c) ***is-soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli imsemmija fl-Artikolu 7 li jappoġġaw l-implimentazzjoni tar-rekwiżiti vinkolanti.***

L-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku kkonċernat għandu jippubblika rapport, f'format li jinqara mill-magni li jiffaċilita t-traduzzjoni awtomatika, li jipprezenta l-eżitu tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà, inkluż il-punti elenkati fl-Anness, fuq sit web **uffiċjali**, **. Huwa għandu jikkondividi dak ir-rapport b'mod elettroniku mal-Bord għal Ewropa Interoperabbli stabbilit skont l-Artikolu 15 ("il-Bord"). Ir-rekwiżiti stabbiliti f'dan il-paragrafu ma għandhomx jirrestringu r-regoli eżistenti tal-Istati Membri dwar l-aċċess għad-dokumenti. Il-pubblikazzjoni ta' dak ir-rapport ma għandhiex tikkomprometti d-drittijiet tal-proprjetà intellettwali jew is-sigriet kummerċjali, l-ordni pubbliku jew is-sigurtà.**

3. ***L-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku jistghu jiddeċiedu liema korp għandu jipprovdi l-appoġġ meħtieġ biex titwettaq il-valutazzjoni tal-interoperabbiltà. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi għodod tekniċi biex tappoġġa l-valutazzjoni tal-interoperabbiltà, inkluż għodda online biex tiffaċilita t-tlestija tar-rapport u l-pubblikazzjoni tiegħu fuq il-portal Ewropa Interoperabbli imsemmi fl-Artikolu 8.***

4. **L-entità tal-Unjoni jew il-korp tas-settur pubbliku** kkonċernat għandhom jikkonsultaw lir-riċevituri tas-servizzi affettwati **direttament, inkluż iċ-ċittadini**, jew ir-rappreżentanti tagħhom [1]. Dik il-konsultazzjoni għandha tkun minghajn preġudizzju għall-protezzjoni ta' interessi kummerċjali jew pubbliċi jew għas-sigurtà ta' dawn is-servizzi.
5. Sa... [disa' xhur mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament], il-Bord għandu jadotta il-linji gwida msemmija fl-Artikolu 15(5), il-punt (a) [2].

Artikolu 4

Il-kondiviżjoni u l-użu mill-ġdid ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà bejn **l-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku**

1. **Entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku** għandhom jaqsmu disponibbli għal kwalunkwe entità jew korp tas-settur pubbliku oħra tal-Unjoni li jitolbuha **soluzzjoni ta' interoperabbiltà li tappoġġa servizz pubbliku diġitali trans-Ewropew, inkluż id-dokumentazzjoni teknika, u [3] fejn applikabbli, l-istorja tal-verżjoni**, il-kodiċi tas-sors dokumentat **u r-referenzi għal standards miftuha jew speċifikazzjonijiet tekniċi użati**.
L-obbligu ta' kondiviżjoni ma għandu japplika għall-ebda waħda mis-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà li ġejjin, jiġifieri dawk:
 - (a) li jappoġġaw proċessi li jaqgħu barra mill-ambitu tal-kompitu pubbliku tal-**entità tal-Unjoni jew tal-korp tas-settur pubbliku** kkonċernati kif definit mil-liġi jew minn regoli vinkolanti oħrajn, jew, fin-nuqqas ta' tali regoli, kif definit f'konformità mal-prattika amministrattiva komuni fl-**entitajiet tal-Unjoni jew fl-Istat Membru** inkwistjoni, dment li l-ambitu tal-kompiti pubbliċi jkun trasparenti u soġġett għal rieżami;

- (b) li għalihom partijiet terzi għandhom drittijiet ta' proprjetà intellettwali **li jirrestringu l-possibbiltà tat-tqassim tas-soluzzjoni għall-użu mill-ġdid**;
- (c) li l-aċċess għalihom ikun eskluż jew ristrett għal raġunijiet ta':
 - (i) informazzjoni kritika sensittiva relatata mal-protezzjoni tal-infrastruttura kif definita fl-Artikolu 2, il-punt (d) tad-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE¹⁸;
 - (ii) il-protezzjoni tal-interessi tad-difiża, jew tas-sigurtà pubblika, **inkluż l-infrastruttura kritika nazzjonali**.

2. Sabiex l-entità ta' użu mill-ġdid tkun tista' tiġġestixxi s-soluzzjoni ta' interoperabbiltà b'mod awtonomu, l-entità ta' kondivizzjoni għandha tispeċifika **kwalunkwe kundizzjoni li tapplika għall-użu mill-ġdid tas-soluzzjoni, inkluż kwalunkwe garanzija** pprovduta lill-entità ta' użu mill-ġdid fir-rigward ta' kooperazzjoni, appoġġ u manutenzjoni. **Tali kundizzjonijiet jistghu jinkludu l-eskluzzjoni tar-responsabbiltà tal-entità tal-kondivizzjoni fil-każ ta' użu ħażin tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà mill-entità ta' użu mill-ġdid.** Qabel ma tadotta s-soluzzjoni ta' interoperabbiltà, l-entità ta' użu mill-ġdid għandha, **wara talba**, tipprovi lill-entità ta' kondivizzjoni valutazzjoni tas-soluzzjoni li tkopri l-kapaċità tagħha li tiġġestixxi b'mod awtonomu ċ-ċibersigurtà u l-evoluzzjoni tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà li tkun qed tintuża mill-ġdid.

¹⁸ Id-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE tat-8 ta' Diċembru 2008 dwar l-identifikazzjoni u l-indikazzjoni tal-Infrastruttura Kritika Ewropea u l-valutazzjoni tal-htieġa għat-titjib tal-harsien tagħhom (ĠU L 345, 23.12.2008, p. 75).

3. L-obbligu fil-paragrafu 1 jista' jiġi ssodisfat billi jiġi ppubblikat il-kontenut rilevanti fuq il-portal Ewropa Interoperabbli jew portal, katalogu jew repożitorju konness mal-portal Ewropa Interoperabbli. F'dak il-każ, il-paragrafu 2 ma għandux japplika għall-entità ta' kondivizjoni. Fuq it-talba tal-entità tal-kondivizjoni, il-Kummissjoni għandha tippubblika l-kontenut rilevanti fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.
4. **Entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku** jew parti terza li **tuża mill-ġdid** soluzzjoni ta' interoperabbiltà tista' tadattaha għall-htigijiet tagħha stess, **sakemm id-drittijiet tal-proprjetà intellettwali miżmuma minn parti terza ma jirrestringux l-adattament tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà**. Jekk is-soluzzjoni ta' interoperabbiltà hija ippubblikata skont il-paragrafu 3, is-soluzzjoni ta' interoperabbiltà adattata għandha tiġi ppubblikata bl-istess mod.
5. L-entitajiet kondividenti u li jużaw mill-ġdid jistgħu jikkonkludu ftehim dwar il-kondivizjoni tal-kostijiet għal żviluppi futuri tas-soluzzjoni tal-interoperabbiltà.
6. **Meta jiddeċiedu dwar l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà, l-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku għandhom jiprijoritizzaw l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà li ma jkollhomx termini restrittivi ta' licenzjar, bħal soluzzjonijiet ta' sors miftuh, meta tali soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà huma ekwivalenti f'termini ta' funzjonalitajiet, il-kost totali, iċ-centralità tal-utent, iċ-ċibersigurtà jew kriterji oġġettivi rilevanti oħra. Il-Kummissjoni għandha ttipprova appoġġ fl-identifikazzjoni ta' tali soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà, kif previst fl-Artikolu 9.**
7. **Il-Bord għandu jadotta linji gwida dwar il-kondivizjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà.**

Kapitolu 2

Facilitaturi tal-Interoperabbiltà Ewropea

Artikolu 5

Prinċipji ġenerali

1. Il-Kummissjoni għandha tippubblika soluzzjonijiet għal Ewropa interoperabbli u EIF fuq il-portal Ewropa Interoperabbli **■**, b'mezzi elettronici, f'formati li jkunu miftuħa, li jinqraw mill-magni, aċċessibbli **■**, ***għal persuni b'diżabbiltà f'konformità mad-Direttiva (UE) 2016/2102¹⁹ u (UE) 2019/882²⁰ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***, li jistgħu jinstabu u li jistgħu jerġgħu jintużaw, jekk applikabbli, flimkien mal-***kodiċi tas-sors dokumentat u mal-metadata tagħhom. Il-verżjonijiet tradotti b'mod awtomatiku tas-soluzzjonijiet tal-Ewropa Interoperabbli għandhom jiġu ppubblikati fuq il-portal Ewropa Interoperabbli fil-lingwi uffiċjali kollha tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni.***
2. Il-Bord għandu jimmonitorja l-koerenza ġenerali tas-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà rakkomandati, u jipproponi miżuri biex, fejn xieraq, jiżgura l-kompatibbiltà tagħhom ma' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà oħrajn li għandhom skop komuni, filwaqt li jappoġġa, fejn rilevanti, il-komplementarjetà ma' teknoloġiji godda jew it-tranzizzjoni lejhom.

¹⁹ ***Id-Direttiva (UE) 2016/2102 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2016 dwar l-aċċessibbiltà tas-siti elettronici u tal-applikazzjonijiet mobbli tal-korpi tas-settur pubbliku (ĠU L 327, 2.12.2016, p. 1).***

²⁰ ***Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70).***

Artikolu 6

Qafas Ewropew għall-Interoperabbiltà u oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà

1. Il-Bord għandu jiżviluppa Qafas Ewropew għall-Interoperabbiltà (EIF). Għandu jissottometti l-EIF lill-Kummissjoni għall-adozzjoni. **F'każ li** l-Kummissjoni **tadotta** l-EIF, **hi** għandha tippubblika l-EIF *f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.
2. L-EIF għandu jipprovdi mudell u sett ta' rakkomandazzjonijiet għall-interoperabbiltà legali, organizzazzjonali, semantika u teknika, **kif ukoll għall-governanza tagħha, li jkunu** indirizzati lill-entitajiet kollha li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament bl-għan li jiġu ffaċilitati l-interazzjonijiet ma' xulxin permezz tan-network u tas-sistemi tal-informazzjoni tagħhom. L-EIF għandu jitqies fil-valutazzjoni tal-interoperabbiltà imsemmija fl-Artikolu 3 u fl-Anness.
3. Wara li tikkonsulta mal-Bord, il-Kummissjoni tista' tadotta oqfsa oħra għall-interoperabbiltà ("oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà") li jimmiraw lejn il-ħtiġijiet ta' setturi jew livelli amministrattivi speċifiċi. L-oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà għandhom ikunu bbażati fuq l-EIF. Il-Bord għandu jivvaluta l-allinjament tal-oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà mal-EIF. Il-Kummissjoni għandha tippubblika l-oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.

4. Meta Stat Membru jizviluppa qafas nazzjonali għall-interoperabbiltà, u politiki, strateġiji jew linji gwida nazzjonali rilevanti oħrajn, huwa għandu jkollha **bis-shih** l-EIF.

Artikolu 7

Soluzzjonijiet għal Ewropa interoperabbli

1. Il-Bord għandu jirrakkomanda soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà għall-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi **diġitali trans-Ewropej** . Meta il-Bord jagħmel tali rakkomandazzjoni, dik is-soluzzjoni għandha jkollha t-tikketta "soluzzjoni għal Ewropa Interoperabbli" u għandha tiġi ppubblikata fuq il-portal Ewropa Interoperabbli, **filwaqt li tagħmel distinzjoni ċara bejn soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli u soluzzjonijiet oħra. Meta il-Bord jirtira r-rakkomandazzjoni tiegħu, it-tikketta "soluzzjoni għal Ewropa Interoperabbli" għandha titneħħa u, fejn meħtieġ, is-soluzzjoni għandha tithassar mill-portal Ewropa Interoperabbli**
2. **Is-soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli għandhom jaderixxu mal-prinċipji tat-trasparenza u tal-użu mill-ġdid u għandhom jissodisfaw il-kriterji imsemmija fl-Artikolu 15(5), il-punt (i)..**

Artikolu 8

Portal Ewropa Interoperabbli

1. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi portal bħala punt uniku ta' dhul għall-informazzjoni relatata mal-interoperabbiltà transfrontiera tas-servizzi pubbliċi **diġitali trans-Ewropej** ("il-portal Ewropa Interoperabbli"). **Il-portal Ewropa Interoperabbli għandu jkun aċċessibbli** b'mod elettroniku **għaċ-ċittadini kollha, inkluż il-persuni b'diżabilità**, u dan l-aċċess għandu jkun mingħajr ħlas. Il-portal Ewropa Interoperabbli għandu jkollu tal-inqas il-funzjonijiet li ġejjin:
 - (a) l-għoti ta' aċċess għal soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli, **b'mod faċli għall-utent, u mill-inqas li jistgħu jiġu mfittxija għal kull Stat Membru u għal kull servizz pubbliku**;
 - (b) l-għoti ta' aċċess għal soluzzjonijiet oħra ta' interoperabbiltà li ma jkollhomx it-tikketta "Soluzzjoni għal Ewropa Interoperabbli", **bhal dawk**:
 - (i) **kondiviżi skont l-Artikolu 4(3)**;
 - (ii) **previsti skont politiki oħra tal-Unjoni**;
 - (iii) **ippubblikati fuq portali, katalogi jew repożitorji oħra konnessi mal-portal Ewropa Interoperabbli**.
 - (c) l-għoti ta' aċċess għall-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tal-ICT eligibbli għar-referenzjar f'konformità mal-Artikolu 13 tar-Regolament (UE) Nru 1025/2012;

- (d) l-ghoti ta' aċċess għal informazzjoni dwar l-ipproċessar ta' data personali fil-kuntest ta' ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji ta' interoperabbiltà msemmija fl-Artikoli 11 u 12, meta jkun gie identifikat xi riskju kbir għad-drittijiet u għal-libertajiet tas-sugġetti tad-data, kif imsemmi fl-Artikolu 35(1) tar-Regolament (UE) 2016/679 u fl-Artikolu 39 tar-Regolament (UE) 2018/1725, kif ukoll aċċess għal informazzjoni dwar il-mekkaniżmi ta' rispons biex jittaffa minnufih dak ir-riskju, inkluż, fejn xieraq, żvelar tal-valutazzjoni tal-impatt dwar il-protezzjoni tad-data;
- (e) it-trawwim tal-iskambju tal-għarfien bejn il-membri tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli, imsemmi fl-Artikolu 16, bħad-disponibbiltà ta' sistema ta' feedback biex jesprimu l-fehmiet tagħhom dwar miżuri proposti mill-Bord jew għall-espressjonijiet ta' interess li jipparteċipaw f'azzjonijiet relatati mal-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament;
- (f) *l-elenkar tal-aħjar prattiki u l-kondiviżjoni tal-għarfien li jappoġġaw l-interoperabbiltà inkluż fejn xieraq gwida dwar l-akkwist pubbliku, iċ-ċibersigurtà, l-integrazzjoni tal-IT u l-governanza tad-data;*
- (g) l-ghoti ta' aċċess għad-data li tirrizulta minn monitoraġġ relatat mal-interoperabbiltà mwettaq skont l-Artikolu 20;
- (h) il-possibbiltà li ċ-ċittadini, *in-negozji, b'mod partikolari l-SMEs* u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jipprovdu feedback dwar il-kontenut ippubblikat.

2. Il-Bord jista' jipproponi li il-Kummissjoni tippubblika soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà oħrajn fuq il-portal Ewropa Interoperabbli jew li tagħmel referenza għalihom fuq il-portal Ewropa Interoperabbli. ■

3. ***Is-soluzzjonijiet aċċessibbli permezz tal-portal Ewropa Interoperabbli għandhom:***

- (a) ma jkunux soġġetti għal drittijiet ta' partijiet terzi ***li jipprevjenu d-distribuzzjoni u l-użu tagħhom***;
- (b) ***ma jkunx fihom data personali jew informazzjoni kunfidenzjali***;
- (c) ikollhom livell għoli ta' allinjament mas-soluzzjonijiet għal Ewropa interoperabbli li jista' jintwera billi jiġi ppubblikat l-eżitu tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà msemmija fl-Artikolu 3 u fl-Anness;
- (d) jużaw liċenzja li tippermetti tal-inqas l-użu mill-ġdid tas-soluzzjoni minn ***entitajiet tal-Unjoni*** jew korpi tas-settur pubbliku oħrajn jew jinħargu bhala sors miftuħ **■** ;
- (e) jinżammu regolarment taħt ir-responsabbiltà tas-sid tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà.

4. Meta ***entità tal-Unjoni*** jew korp tas-settur pubbliku tipprovdi portal, katalogu jew repożitorju b'funzjonijiet simili, din għandha tiegħu l-miżuri meħtieġa ***u proporzjonati*** sabiex tiżgura l-interoperabbiltà mal-portal Ewropa Interoperabbli. Meta dawn il-portali jiġbru soluzzjonijiet ta' sors miftuħ, dawn għandhom jippermettu l-użu tal-Liċenzja Pubblika tal-Unjoni Ewropea.

5. Il-Kummissjoni tista' tadotta linji gwida dwar l-interoperabbiltà għal portali, katalogi jew repożitorji b'funzjonijiet simili bħal dawk imsemmija fil-paragrafu 4.

Kapitolu 3

Mizuri ta' appoġġ għal Ewropa Interoperabbli

Artikolu 9

Proġetti ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika

1. Il-Bord jista' jipproponi li il-Kummissjoni tistabbilixxi proġetti li jappoġġaw lill-korpi tas-settur pubbliku fl-implimentazzjoni diġitali tal-politiki tal-Unjoni li jiżguraw l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi **diġitali trans-Ewropej** ("proġett ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika").
2. Il-proġett ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika għandu jistabbilixxi:
 - (a) is-soluzzjonijiet ezistenti għal Ewropa Interoperabbli li huma meqjusin bħala meħtieġa għall-implimentazzjoni diġitali tar-rekwiżiti ta' politika;
 - (b) kwalunkwe soluzzjoni ta' interoperabbiltà nieqsa li għandha tiġi żviluppata li hija meqjusa bħala meħtieġa għall-implimentazzjoni diġitali tar-rekwiżiti ta' politika;
 - (c) mizuri oħra ta' appoġġ rakkomandati, bħal tahriġ, **il-kondiviżjoni ta' gharfien espert** jew rieżamijiet bejn il-pari, **kif ukoll opportunitajiet ta' appoġġ finanzjarju biex jassistu l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà.**

3. Wara li tikkonsulta mal-Bord, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-ambitu, l-iskeda ta' zmien, l-involviment mehtieg tas-setturi partikolari u l-livelli amministrattivi, u l-metodi ta' hidma tal-proġett ta' appoġġ. Meta il-Kummissjoni tkun diġà wettqet u ppubblikat valutazzjoni tal-interoperabbiltà, skont l-Artikolu 3, għandu jitqies l-eżitu ta' dik il-valutazzjoni meta jiġi stabbilit il-proġett ta' appoġġ.
4. Sabiex jissahhaħ il-proġett ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika, il-Bord jista' jipproponi li jiġi stabbilit ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà*** skont l-Artikolu 11.
5. L-eżitu ta' proġett ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika kif ukoll soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà żviluppati matul il-proġett għandhom ikunu disponibbli b'mod miftuħ u jiġu ppubblikati fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.

Artikolu 10

Miżuri ta' innovazzjoni

1. Il-Bord jista' jipproponi li il-Kummissjoni tistabilixxi miżuri ta' innovazzjoni sabiex tappoġġa l-iżvilupp u l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet innovattivi ta' interoperabbiltà fl-Unjoni (miżuri ta' innovazzjoni).
2. Il-miżuri ta' innovazzjoni għandhom ***jkkontribwixxu għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet eżistenti jew godda għal Ewropa Interoperabbli u jistgħu jinvolvu atturi GovTech.***
■
3. Sabiex jappoġġa l-iżvilupp ta' miżuri ta' innovazzjoni, il-Bord jista' jipproponi l-istabiliment ta' ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***ta' interoperabbiltà.***
4. Il-Kummissjoni għandha tagħmel ir-rizultati mill-miżuri ta' innovazzjoni disponibbli b'mod miftuħ fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.

Artikolu 11

Stabbiliment ta' ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà***

1. L-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja ***tal-interoperabbiltà*** għandhom jithaddmu taht ir-responsabbiltà tal-***entitajiet tal-Unjoni jew*** tal-korpi tas-settur pubbliku parteċipanti. ***Ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà li jinvolvu*** l-ipproċessar ta' data personali minn korpi tas-settur pubbliku, ***għandhom jithaddmu*** taht is-superviżjoni tal-***awtoritajiet nazzjonali tal-protezzjoni tad-data kif ukoll ta' awtoritajiet superviżorji nazzjonali*** , ***reġjonali jew lokali*** rilevanti ohra. ***Ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà li jinvolvu*** l-ipproċessar ta' data personali mill-***entitajiet tal-Unjoni għandhom jithaddmu*** taht is-***superviżjoni*** tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data.
2. L-istabbiliment ta' ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà*** kif imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jkollu l-għan li jikkontribwixxi għall-oġettivi li ġejjin:
- (a) it-trawwim tal-innovazzjoni u jiffaċilita l-iżvilupp u t-tnedija ta' soluzzjonijiet innovattivi ta' interoperabbiltà diġitali għas-servizzi pubbliċi;
 - (b) il-faċilitazzjoni tal-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-awtoritajiet nazzjonali, ***reġjonali u lokali*** kompetenti u s-sinergiji fl-għoti ta' servizzi pubbliċi;
 - (c) il-faċilitazzjoni tal-iżvilupp ta' ekosistema Ewropea miftuħa tal-GovTech, inkluż il-kooperazzjoni ma' SMEs , ***istituzzjonijiet edukattivi u tar-riċerka*** u negozji godda;
 - (d) it-titjib tal-fehim tal-awtoritajiet dwar l-opportunitajiet jew l-ostakli għall-interoperabbiltà transfruntiera ta' soluzzjonijiet innovattivi ta' interoperabbiltà, inklużi ostakli legali;

- (e) il-kontribuzzjoni għall-iżvilupp jew għall-aġġornament ta' soluzzjonijiet għal Ewropa interoperabbli;
- (f) *il-kontribuzzjoni għal taġlim regolatorju bbażat fuq l-evidenza;*
- (g) *it-titjib taċ-ċertezza tad-dritt u jikkontribwixxi għall-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki permezz ta' kooperazzjoni mal-awtoritajiet involuti fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà bil-hsieb li tiġi żgurata l-konformità ma' dan ir-Regolament u, meta xieraq, ma' leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni u l-liġi nazzjonali.*

3. *Sabiex jiġi żgurat approċċ armonizzat u tiġi appoġġata l-implimentazzjoni ta' ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà, il-Kummissjoni tista' tohroġ linji gwida u kjarifiki, minghajr preġudizzju għal liġi oħra tal-Unjoni.*

4. Il-Kummissjoni, wara li tikkonsulta lill-Bord, *fuq talba kongunta minn mill-inqas tliet parteċipanti, għandha tawtorizza l-istabbiliment ta' ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà. Fejn xieraq, it-talba għandha tispeċifika informazzjoni bħal pereżempju l-iskop tal-ipproċessar tad-data personali, l-atturi involuti u r-rwoli tagħhom, il-kategoriji ta' data personali kkonċernati u s-sorsi tagħhom u l-perjodu ta' żamma previst.* Il-konsultazzjoni ma *għandhiex* tissostitwixxi l-konsultazzjoni minn qabel imsemmija fl-Artikolu 36 tar-Regolament (UE) 2016/679 u l-Artikolu 40 tar-Regolament (UE) 2018/1725. Meta l-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà jiġi stabbilit għal soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà li jappoġġaw l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi **■** *diġitali trans-Ewropej* minn *entità* waħda jew aktar tal-Unjoni, *inkluż* bil-parteċipazzjoni ta' korpi tas-settur pubbliku, ma *għandha* tkun meħtieġa l-ebda awtorizzazzjoni.

Artikolu 12

Parteċipazzjoni fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà***

1. ***L-entitajiet tal-Unjoni*** jew il-korpi tas-settur pubbliku parteċipanti għandhom jiżguraw li **■**, sa fejn l-***operazzjoni tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorja tal-interoperabbiltà*** tinvolvi l-ipproċessar ta' data personali jew inkella taqa' taħt il-kompetenza superviżorja ta' awtoritajiet nazzjonali, ***reġjonali jew lokali*** oħrajn li jipprovdu jew jappoġġaw l-aċċess għad-data, l-awtoritajiet nazzjonali għall-protezzjoni tad-data ***kif ukoll*** l-awtoritajiet nazzjonali, ***reġjonali jew lokali*** l-oħrajn ***li huma*** assoċjati mal-operat tal-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji tal-interoperabbiltà. Kif xieraq, il-***parteċipanti*** jistgħu jippermettu l-involviment fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà*** ta' atturi oħrajn tal-GovTech bħal organizzazzjonijiet nazzjonali jew Ewropej tal-istandardizzazzjoni, korpi notifikati, laboratorji ta' riċerka u ta' esperimentazzjoni, ċentri ta' innovazzjoni, u kumpaniji li jixtiequ jittestjaw soluzzjonijiet innovattivi ta' interoperabbiltà, ***b'mod partikolari SMEs u negozji godda.***
2. Il-parteċipazzjoni fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà*** għandha tkun limitata għal perjodu li jkun xieraq għall-kumplessità u għall-iskala tal-proġett, li għandu, fi kwalunkwe każ, ma jaqbiżx sentejn mill-istabbiliment tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà***. Jekk ikun meħtieġ, il-parteċipazzjoni tista' tiġi estiża sa sena biex jintlaħaq l-iskop tal-ipproċessar.

3. Il-partecipazzjoni fl-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji ***tal-interoperabbiltà*** għandha tkun ibbazata fuq pjan speċifiku elaborat mill-partecipanti u filwaqt li jitqies , kif applikabbli, il-parir ta' awtoritajiet nazzjonali kompetenti oħrajn jew tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data. Il-pjan għandu jkun fih tal-inqas dan li ġej:
- (a) deskrizzjoni tal-partecipanti involuti u r-rwoli tagħhom, is-soluzzjoni innovattiva ta' interoperabbiltà prevista u l-iskop maħsub tagħha, u l-proċess rilevanti ta' żvilupp, ittestjar u validazzjoni;
 - (b) il-kwistjonijiet regolatorji speċifiċi involuti u l-gwida li hija mistennija mill-awtoritajiet li jwettqu s-supervizzjoni tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà***;
 - (c) l-arrangamenti speċifiċi għal kollaborazzjoni bejn il-partecipanti u l-awtoritajiet, kif ukoll kwalunkwe attur ieħor involut fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà***;
 - (d) mekkaniżmu ta' ġestjoni u monitoraġġ tar-riskju sabiex jiġi identifikat, evitat u mmitigat kwalunkwe ***riskju***;
 - (e) l-istadji importanti ewlenin li jridu jitlestew mill-partecipanti biex is-soluzzjoni ta' interoperabbiltà titqies lesta biex titqieghed fis-servizz;

- (f) rekwiżiti ta' evalwazzjoni u rapportar u segwitu possibbli;
 - (g) meta ***jkun strettament meħtieġ u proporzjonat li tiġi pproċessata*** data personali, ***ir-ragunijiet għal tali pproċessar***, indikazzjoni tal-kategoriji tad-data personali kkonċernata, l-iskopijiet tal-ipproċessar li għalih tkun maħsuba d-data personali, ***il-kontrolluri u l-proċessuri*** involuti fl-ipproċessar u r-rwol tagħhom.
4. Il-partecipazzjoni fl-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji ***tal-interoperabbiltà*** ma għandhiex taffettwa s-setgħat superviżorji u korrettivi ta' kwalunkwe awtorità li twettaq superviżjoni tal-ambjent ta' esperimentazzjoni.
5. Il-partecipanti fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà*** għandhom jibqgħu responsabbli skont il-liġi tal-Unjoni u nazzjonali applikabbli dwar ir-responsabbiltà għal kwalunkwe dannu kkawżat matul il-partecipazzjoni tagħhom fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà***.
6. Id-data personali tista' tiġi pproċessata fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju ***tal-interoperabbiltà għal finijiet oħra għajr dawk li għalihom tkun inġabret legalment inizzjalment***, soġġett għall-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) is-soluzzjoni innovattiva ta' interoperabbiltà tiġi żviluppata biex jiġu ssalvagwardjati l-interessi pubbliċi fil-kuntest ta' livell għoli ta' effiċjenza u kwalità tal-amministrazzjoni pubblika u tas-servizzi pubbliċi;
 - (b) id-data pproċessata hija limitata għal dak li huwa meħtieġ għall-funzjonament tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà li tkun ser tiġi żviluppata jew ittestjata fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà, u dak il-funzjonament ma jistax jinkiseb b'mod effettiv bl-ipproċessar ta' data anonimizzata, sintetika jew mhux personali oħra;

- (c) ikun hemm mekkaniżmi effettivi ta' monitoraġġ sabiex jiġi identifikat jekk jistax jinholoq kwalunkwe riskju għoli għad-drittijiet u għal-libertajiet tas-suġġetti tad-data, kif imsemmi fl-Artikolu 35(1) tar-Regolament (UE) 2016/679 u fl-Artikolu 39 tar-Regolament (UE) 2018/1725, matul l-operat tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà, kif ukoll mekkaniżmu ta' rispons sabiex jittaffa minnufih dak ir-riskju u, fejn meħtieġ, jitwaqqaf l-ipproċessar;
- (d) kwalunkwe data personali li tkun ser tiġi pproċessata tkun f'ambjent tal-ipproċessar tad-data funzjonalment separat, iżolat u protett taħt il-kontroll tal-parteciċipanti u persuni awtorizzati ***kif dovut*** biss ikollhom aċċess għal dik id-data;
- (e) kwalunkwe data personali pproċessata ma għandhiex tiġi trażmessa, trasferita jew aċċessata b'xi mod ieħor minn partijiet oħra li mhumiex parteciċipanti fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà, ***hlief jekk dan l-iżvelar iseħħ f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679 jew, meta applikabbli, ir-Regolament (UE) 2018/1725, u l-parteciċipanti kollha jkunu qablu miegħu;***
- (f) kwalunkwe pproċessar ta' data personali ma jaffettwax l-applikazzjoni tad-drittijiet tas-suġġetti tad-data kif previst skont id-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni ta' data personali, b'mod partikolari fl-Artikolu 22 tar-Regolament (UE) 2016/679 u fl-Artikolu 24 tar-Regolament (UE) 2018/1725;
- (g) kwalunkwe data personali pproċessata tkun protetta permezz ta' miżuri tekniċi u organizzazzjonali xierqa u tithassar ladarba l-parteciċipazzjoni fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà tkun intemmet jew id-data personali tkun laħqet it-tmiem tal-perjodu taż-żamma tagħha;

- (h) il-logs tal-ipproċessar ta' data personali jinżammu għat-tul tal-partecipazzjoni fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà, **sakemm ma jkunx previst mod ieħor mil-*liġi* tal-Unjoni jew *nazzjonali***;
- (i) deskrizzjoni sħiħa u dettaljata tal-proċess u r-raġunament għat-taħriġ, għall-ittestjar u għall-validazzjoni tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà jinżammu flimkien mar-riżultati tal-ittestjar bħala parti mid-dokumentazzjoni teknika u jingħaddew lill-Bord;
- (j) sommarju qasir tas-soluzzjoni ta' interoperabbiltà żviluppata fl-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà, l-oġettivi tagħha u r-riżultati mistennija jitqiegħdu fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.

7. *Il-paragrafu 1 huwa minghajr preġudizzju għal-*liġi* tal-Unjoni jew *nazzjonali* li tistabbilixxi l-bażi għall-ipproċessar ta' data personali li hija meħtieġa għall-*fini* tal-*iżvilupp*, l-*ittestjar* u t-*tahriġ* ta' soluzzjonijiet innovattivi tal-*interoperabbiltà* jew ta' kwalunkwe bażi ġuridika oħra, f'*konformità mal-*liġi* tal-Unjoni dwar il-*protezzjoni tad-data personali.***

8. Il-*partecipanti* għandhom jissottomettu rapporti perjodiċi u rapport finali lill-Bord u lill-Kummissjoni dwar ir-riżultati mill-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji *tal-interoperabbiltà*, inkluż prattiki tajbin, it-tagħlimiet meħuda, *mizuri ta' sikurezza* rakkomandazzjonijiet dwar l-operazzjoni tagħhom u, fejn rilevanti, dwar l-iżvilupp ta' dan ir-Regolament u ta' liġi oħra tal-Unjoni taħt superviżjoni fi ħdan l-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju *tal-interoperabbiltà*. Il-Bord għandu jgħid opinjoni lill-Kummissjoni dwar l-eżitu tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju *tal-interoperabbiltà*, li tispjega, fejn applikabbli, l-azzjonijiet meħtieġa biex jiġu implimentati soluzzjonijiet godda tal-interoperabbiltà sabiex tiġi promossa l-interoperabbiltà tas-servizzi pubbliċi *diġitali trans-Ewropej* .
9. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-informazzjoni dwar l-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji *tal-interoperabbiltà* ssir disponibbli fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.
10. ■ Sa... [12-il xahar mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstabilixxu ir-regoli dettaljati u l-kundizzjonijiet għall-istabbiliment u għat-tħaddim tal-ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji tal-*interoperabbiltà*, inkluż il-kriterji ta' eliġibbiltà u l-proċedura għall-applikazzjoni, għall-għażla tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-interoperabbiltà għall-partecipazzjoni fih u għall-ħruġ minnu, u d-drittijiet u l-obbligi tal-partecipanti. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati *f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22(2)*.

Artikolu 13

Taħriġ

1. Il-Kummissjoni, assistita mill-Bord, għandha tipprovdi materjal ta' taħriġ dwar l-użu tal-EIF u dwar soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli, ***inklużi soluzzjonijiet li huma minghajr hlas u ta' sors miftuh. L-entitajiet tal-Unjoni u l-korpi tas-settur pubbliku*** għandhom jipprovdu lill-persunal tagħhom inkarigat b'kompiti strateġiċi jew operazzjonali li jkollhom impatt fuq ***is-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej bi*** programmi ta' taħriġ xierqa dwar kwistjonijiet ta' interoperabbiltà.
2. Il-Kummissjoni għandha torganizza korsijiet ta' taħriġ dwar kwistjonijiet ta' interoperabbiltà fil-livell tal-Unjoni sabiex ittejjeb il-kooperazzjoni u l-iskambju tal-aħjar prattiki bejn il-persunal tal-***entitajiet tal-Unjoni u korpi tas-settur pubbliku, immirati lejn impjegati tas-settur pubbliku b'mod partikolari fil-livell reġjonali u lokali . Il-Kummissjoni*** għandha ***taghmel il-korsijiet ta' taħriġ aċċessibbli għall-pubbliku online, minghajr hlas.***
3. ***Il-Kummissjoni għandha tippromwovi l-iżvilupp ta' programm ta' ċertifikazzjoni dwar kwistjonijiet ta' interoperabbiltà biex tippromwovi l-aħjar prattiki, il-kwalifiki tar-riżorsi umani u kultura ta' eċċellenza.***

Artikolu 14

Evalwazzjonijiet bejn il-pari

1. Għandu jiġi stabbilit mekkaniżmu *volontarju* għal evalwazzjoni bejn il-pari għall-fini li tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni bejn il-korpi tas-settur pubbliku mfassal biex jappoġġahom fl-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet għal Ewropa interoperabbli ***biex jappoġġa s-servizzi diġitali pubbliċi trans-Ewropej*** u biex jgħinjom iwettqu valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà skont l-Artikolu 3.
2. Għandu jitwettaq rieżami bejn il-pari minn esperti tal-interoperabbiltà mehuda minn Stati Membri għajr l-Istat Membru fejn jinsab il-korp tas-settur pubbliku li jkun qiegħed isirli r-rieżami bejn il-pari.
3. Kwalunkwe informazzjoni miksuba permezz ta' rieżami bejn il-pari għandha tintuża biss għall-iskop ta' rieżami bejn il-pari. L-esperti tal-interoperabbiltà li jipparteċipaw fir-rieżami bejn il-pari ma għandhom jiżvelaw l-ebda informazzjoni sensittiva jew kunfidenzjali miksuba matul dak ir-rieżami bejn il-pari lil partijiet terzi. L-Istat Membru kkonċernat għandu jiżgura li kwalunkwe riskju ta' kunflitt ta' interess li jikkonċerna l-esperti tal-interoperabbiltà maħtura jiġi kkomunikat lill-Istati Membri l-oħrajn u lill-Kummissjoni mingħajr dewmien żejjed.
4. L-esperti tal-interoperabbiltà li jwettqu r-rieżami bejn il-pari għandhom ihejju rapport u jipprezentawh fi żmien xahar mill-finalizzazzjoni tar-rieżami bejn il-pari t u jissottomettuh lill-korp tas-settur pubbliku kkonċernat u lill-Bord. Il-Kummissjoni għandha tippubblika rapport fuq il-portal Ewropa Interoperabbli meta jkunu awtorizzati mill-Istat Membru fejn ikun jinsab il-korp tas-settur pubbliku li jkun qiegħed isirli r-rieżami bejn il-pari.
5. Il-Kummissjoni tista', wara li tikkonsulta lill-Bord, tadotta linji gwida dwar il-metodoloġija u l-kontenut tar-reviżjoni bejn il-pari.

Kapitolu 4

Governanza tal-interoperabbiltà transfruntiera

Artikolu 15

Bord għal Ewropa Interoperabbli

1. Huwa b'dan stabbilit il-Bord għal Ewropa Interoperabbli (*il-"Bord"*). Għandu jiffaċilita l-kooperazzjoni strateġika u *tipprovd i pariri dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament*.
2. Il-Bord ■ għandu jkun magħmul minn *rappreżentant wiehed minn kull Stat Membru u rappreżentant iehor mill-Kummissjoni*.
3. *Il-Kumitat tar-Regġuni, l-Aġenzija tal-UE għaċ-Ĉibersigurtà (ENISA) u ċ-Ĉentru Ewropew ta' Kompetenza fil-qasam taċ-Ĉibersigurtà għandhom jahtru kull wiehed espert wiehed li għandu jiġi mistieden jipparteċipa bhala osservatur*.

■
4. Il-Kummissjoni għandha tippresiedi fuq il-Bord. *Il-President jista' jaghti status ta' osservatur fil-Bord lil esperti mahtura minn entitajiet, regġuni, organizzazzjonijiet u pajjiżi kandidati tal-Unjoni*. Fuq bażi ad hoc, il-President jista' jstieden lil esperti b'kompetenza speċifika f'suġġett fuq l-aġenda biex jipparteċipaw. Il-Kummissjoni għandha tipprovd i s-segretarjat tal-Bord ■ .

Il-membri tal-Bord █ għandhom jagħmlu kull sforz sabiex jadottaw id-deċiżjonijiet b'konsens. F'każ ta' votazzjoni, l-eżitu tal-votazzjoni għandu jiġi deċiż b'maġġoranza sempliċi tal-membri komponenti. Il-membri li jkunu vvutaw kontra proposta jew astjenuw għandu jkollhom id-dritt li jkollhom dokument li jiġbor fil-qosor ir-raġunijiet għall-pożizzjoni tagħhom meħmuż mal-opinjoni, mar-rakkomandazzjonijiet jew mar-rapporti.

5. Il-Bord █ għandu jkollu l-kompiti li ġejjin:

- (a) li jadotta linji gwida fir-rigward tal-valutazzjoni tal-interoperabbiltà skont l-Artikolu 3(5), ***u l-lista ta' kontroll komuni stabbilita fl-Anness ta' dan ir-Regolament, u, jekk meħtieġ, aġġornament ta' dawk il-linji gwida;***
- (b) li ***janalizza l-informazzjoni miġbura skont l-Artikolu 3(2), u li jipprovdi, fuq dik il-bażi, sugġerimenti biex tittejjeb l-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej;***
- (c) li ***jadotta linji gwida dwar il-kondiviżjoni tas-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà msemmija fl-Artikolu 4;***
- (d) li jipproponi miżuri sabiex irawwem il-kondiviżjoni u l-użu mill-ġdid ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà;
- (e) li jiżviluppa l-EIF u li jaġġornah, jekk ikun meħtieġ, u li jipproponih lill-Kummissjoni;

- (f) li jappoġġa l-implimentazzjoni ***tal-oqfsa tal-interoperabbiltà tal-Istati Membri u tal-entitajiet -Unjoni*** u politiki, strategiji jew linji gwida nazzjonali ***u tal-Unjoni*** rilevanti oħra, ***inkluż il-prinċipju "digitali b'mod awtomatiku" u l-approċċ ta' "interoperabbiltà skont id-disinn"***;
- (g) li jivvaluta l-allinjament tal-oqfsa speċjalizzati għall-interoperabbiltà mal-EIF u li jwieġeb għat-talba ta' konsultazzjoni mill-Kummissjoni dwar dawk l-oqfsa;
- (h) li jadotta l-Aġenda għal Ewropa Interoperabbli msemmija fl-Artikolu 19;
- (i) li jirrakkomanda soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli ***u li jirtira tali rakkomandazzjonijiet abbażi ta' kriterji miftiehma***;
- (j) li jimmonitorja l-koerenza generali tas-soluzzjonijiet tal-interoperabbiltà rakkomandati, ***fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, inkluż l-informazzjoni dwar il-metadata u l-kategorizzazzjoni tagħhom***;
- (k) li jipproponi lill-Kummissjoni miżuri sabiex tiżgura, fejn xieraq, il-kompatibbiltà ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà ma' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà oħrajn bi skop komuni, filwaqt li jappoġġa, fejn rilevanti, il-komplementarjetà ma' teknoloġiji godda jew it-tranzizzjoni lejhom;
- (l) li jipproponi li l-Kummissjoni tippubblika s-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà msemmija fl-Artikolu 8(2) jew li dawk is-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà jissemmew fuq il-portal Ewropa Interoperabbli;
- (m) li jipproponi lill-Kummissjoni l-istabiliment ta' proġetti ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika, miżuri ta' innovazzjoni u ***miżuri rilevanti oħra, inkluż appoġġ għall-finanzjament***;

- (n) li **jidentifika l-ahjar Prattiki għall-integrazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà fl-akkwist pubbliku u sejhiet għall-offerti**;
- (o) li jirrieżamina r-rapporti mill-miżuri ta' innovazzjoni, dwar l-użu tal-ambjent ta' esperimentazzjoni regolatorju tal-**interoperabbiltà** u dwar rieżami bejn il-pari u li jipproponi miżuri ta' segwitu, jekk ikunu meħtieġa;
- (p) li jipproponi miżuri biex jissahħu l-kapaċitajiet ta' interoperabbiltà tal-korpi tas-settur pubbliku, bħat-tahriġ;
- (q) li jipproponi miżuri lill-organizzazzjonijiet u l-korpi rilevanti tal-istandardizzazzjoni sabiex jikkontribwixxi għall-attivitajiet Ewropej tal-istandardizzazzjoni, b'mod partikolari permezz tal-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 1025/2012;
- (r) li jipproponi miżuri għall-kollaborazzjoni ma' korpi internazzjonali **u ma' istituzzjonijiet edukattivi u tar-riċerka** li jistgħu jikkontribwixxu għall-iżvilupp **tal-interoperabbiltà**, speċjalment il-komunitajiet internazzjonali dwar soluzzjonijiet ta' sors miftuħ, standards miftuħa jew speċifikazzjonijiet **teknici** u pjattaformi oħrajn ■ ;
- (s) li jikkoordina mal-Bord Ewropew għall-Innovazzjoni fil-Qasam tad-Data, imsemmi fir-Regolament (UE) 2022/868 dwar soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà għall-Ispazji komuni Ewropej tad-Data, kif ukoll ma' kwalunkwe **entità** oħra tal-Unjoni li taħdem fuq soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà rilevanti għas-settur pubbliku;

- (t) li jinforma regolarment u jikkoordina mal-koordinaturi tal-interoperabbiltà imsemmija fl-Artikolu 18 u, ***fejn rilevanti, mal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli, dwar kwistjonijiet li jikkonċernaw is-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej, inkluż proġetti u networks rilevanti ffinanzjati mill-Unjoni.***
 - (u) li jipprovdi pariri lill-Kummissjoni dwar il-monitoraġġ tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u r-rapportar dwarha
 - (v) li ***jipprovdi lill-Kummissjoni f'hin opportun l-input u d-data meħtieġa għat-twassil effettiv tar-rapporti f'konformità mal-Artikolu 20.***
6. Il-Bord ■ jista' jistabilixxi gruppi ta' ħidma sabiex jeżaminaw punti speċifiċi relatati mal-kompiti tal-Bord. Il-gruppi ta' ħidma għandhom jinvolvu membri tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli.
7. Il-Bord ■ għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu stess.

Artikolu 16

Komunità għal Ewropa Interoperabbli

1. Komunità għal Ewropa Interoperabbli ***għandha, meta tintalab mill-Bord***, tikkontribwixxi għall-attivitajiet ■ tal-Bord billi tipprovdli għarfien espert u pariri.
2. Il-partijiet ikkonċernati pubbliċi u privati ***kif ukoll l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-kontributori akkademiċi*** li jirrisjedu jew li għandhom l-uffiċċju rreġistrat tagħhom fi Stat Membru jistgħu jirreġistraw fuq il-portal Ewropa Interoperabbli bħala membri tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli ■ .
3. Wara l-konferma tar-reġistrazzjoni, l-istatus ta' shubija għandu jiġi ppubblikat fuq il-portal Ewropa Interoperabbli. Is-shubija ma għandhiex tkun limitata fiż-żmien. Madankollu, din tista' tiġi revokata mill-Bord ■ fi kwalunkwe hin għal raġunijiet proporzjonati u ġustifikati, speċjalment jekk membru ma tkunx għadha tista' tikkontribwixxi għall-Komunità għal Ewropa Interoperabbli ■ jew tkun abbużat mill-istatus tagħha bħala membru tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli.
4. Il-membri tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli ■ jistgħu jiġu mistiedna biex fost oħrajn:
 - (a) jikkontribwixxu għall-kontenut tal-portal Ewropa Interoperabbli;
 - (b) ***jipprovdu għarfien espert fir-rigward tal-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà;***
 - (c) jipparteċipaw fil-gruppi ta' ħidma ***u f'attivitajiet oħra;***
 - (d) jipparteċipaw fil-***miżuri ta' appoġġ previsti fl-Artikoli 9 sa 14;***
 - (e) ***jippromwovu l-użu ta' standards u oqfsa ta' interoperabbiltà.***

5. Il-Bord għandu jorganizza assemblea online annwali tal-Komunità għal Ewropa Interoperabbli.
6. Il-Bord għandu jadotta l-kodiċi ta' kondotta għall-Komunità għal Ewropa Interoperabbli. Il-kodiċi ta' kondotta għandu jiġi ppubblikat fuq il-portal Ewropa Interoperabbli.

Artikolu 17

Awtoritajiet nazzjonali kompetenti *u punti uniċi ta' kuntatt*

1. **■** Kull Stat Membru għandu jahtar awtorità kompetenti waħda jew aktar bħala responsabbli għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. L-Istati Membri *għandhom jaħtru punt uniku ta' kuntatt minn fost l-awtoritajiet kompetenti*. tagħhom
2. Il-*punt uniku ta' kuntatt* għandu jkollu l-kompiti li ġejjin:
■
 - (a) li jikkoordina fi hdan l-Istat Membru fir-rigward tal-mistoqsijiet kollha relatati ma' dan ir-Regolament;
 - (b) li jappoġġa lill-korpi tas-settur pubbliku fl-Istat Membru sabiex jistabbilixxu jew jadattaw il-proċessi li bihom iwettqu valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà msemmija fl-Artikolu 3 u fl-Anness;
 - (c) li irawwem il-kondiviżjoni u l-użu mill-ġdid ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà permezz tal-portal Ewropa Interoperabbli jew portal rilevanti ieħor;
 - (d) li jikkontribwixxi għarfien speċifiku għall-pajjiż għall-portal Ewropa Interoperabbli;

- (e) li jikkoordina u jheggeg l-involvement attiv ta' firxa diversa ta' **entitajiet** nazzjonali, **reġjonali u lokali** fi proġetti ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-politika u l-miżuri ta' innovazzjoni msemmija fl-Artikoli 9 sa 14;
 - (f) li jappoġġa lill-korpi tas-settur pubbliku fl-Istat Membru biex jikkooperaw mal-korpi rilevanti tas-settur pubbliku fi Stati Membri oħrajn dwar suġġetti koperti minn dan ir-Regolament.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-**awtoritajiet** kompetenti **jkollhom** kompetenzi u riżorsi adegwati biex iwettqu, b'mod effettiv u effiċjenti, il-kompiti assenjati **lilhom**.
 4. L-Istati Membri għandhom jistabilixxu l-istrutturi ta' kooperazzjoni meħtieġa bejn l-awtoritajiet nazzjonali kollha involuti fl-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament. Dawk l-istrutturi jistgħu jibnu fuq mandati u proċessi eżistenti fil-qasam.
 5. Kull Stat Membru għandu jinnotifika lill-Kummissjoni, mingħajr dewmien mhux dovut, il-ħatra ta' **punt uniku ta' kuntatt** u kwalunkwe bidla sussegwenti fiha u għandu jinforma lill-Kummissjoni dwar awtoritajiet nazzjonali oħrajn involuti fis-sorveljanza tal-politika tal-interoperabbiltà. Kull Stat Membru għandu jippubblika l-ħatra tal-**punt uniku ta' kuntatt** tiegħu. Il-Kummissjoni għandha tippubblika l-lista tal-**punti uniċi ta' kuntatt** mahtura.

Artikolu 18

Koordinaturi tal-interoperabbiltà għal *entitajiet tal-Unjoni*

■ Kull *entità* tal-Unjoni *li tirregola*, tipprovdi jew tiġġestixxi s-servizzi pubbliċi *digitali trans-Ewropej* għandha tahtar koordinatur tal-interoperabbiltà taht is-sorveljanza tal-ogħla livell ta' ġestjoni tiegħu biex tiżgura il-kontribut ta' dik l-entità tal-Unjoni għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.

Il-koordinatur tal-interoperabbiltà għandu jipprovdi appoġġ lill-entità tal-Unjoni kollha fir-rigward tal-istabiliment jew l-adattazzjoni ta' proċessi interni biex jimplimentaw il-valutazzjoni tal-interoperabbiltà.

Kapitolu 5

Ippjanar u monitoraġġ tal-Ewropa Interoperabbli

Artikolu 19

Aġenda għal Ewropa Interoperabbli

1. Wara l-organizzazzjoni ta' proċess ta' konsultazzjoni pubblika permezz tal-portal Ewropa Interoperabbli li jinvolvi, fost l-oħrajn, il-membri tal-**Komunità għal Ewropa Interoperabbli u l-koordinaturi tal-interoperabbiltà**, il-Bord għandu jadotta kull sena aġenda strateġika biex biha jippjana u jikkoordina prijoritajiet għall-iżvilupp tal-interoperabbiltà transfruntiera ta' servizzi pubbliċi **diġitali trans-Ewropej** (l-"Aġenda għal Ewropa Interoperabbli"). L-Aġenda għal Ewropa Interoperabbli għandha tqis l-istrateġiji fit-tul tal-Unjoni għad-digitalizzazzjoni, il-programmi ta' finanzjament eżistenti tal-Unjoni u l-implimentazzjoni kontinwa tal-politika tal-Unjoni.
2. L-Aġenda għal Ewropa Interoperabbli għandu jkun fiha:
 - (a) **valutazzjoni** tal-htigijiet għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà;
 - (b) lista ta' miżuri ta' appoġġ għal Ewropa Interoperabbli fis-seħh u ppjanati;
 - (c) lista ta' azzjonijiet ta' segwitu proposti għal miżuri ta' innovazzjoni **inkluż azzjonijiet b'appoġġ għal soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà b'sors miftuh**;

(d) l-identifikazzjoni ta' sinerġiji ma' programmi u inizzjattivi rilevanti oħrajn tal-Unjoni u dawk nazzjonali;

(e) **indikazzjonijiet tal-opportunitajiet finanzjarji disponibbli b'appoġġ għall-prijoritajiet inkluzi.**

3. L-Aġenda għal Ewropa Interoperabbli ma għandhiex timponii obbligi finanzjarji **jew piż amministrattiv ulterjuri**. Wara l-adozzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha tippubblika l-Aġenda għal Ewropa Interoperabbli fuq il-portal Ewropa Interoperabbli **u għandha ttiprovdi aġġornamenti regolari dwar l-implimentazzjoni tagħha.**

Artikolu 20

Monitoraġġ u evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-progress tal-iżvilupp tas-servizzi pubbliċi **diġitali trans-Ewropej** biex **tappoġġa t-tfassil tal-politika bbażat fuq l-evidenza u l-azzjonijiet meħtieġa** fl-Unjoni **fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali**. Il-monitoraġġ għandu jagħti prijorità lill-użu mill-ġdid tad-data ta' monitoraġġ tal-Unjoni, nazzjonali u internazzjonali eżistenti u lill-ġbir awtomatizzat tad-data. **Il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-Bord fit-tnejn tal-metodoloġija, l-indikaturi u l-proċess relatati mal-monitoraġġ.**

2. Fir-rigward ta' suġġetti ta' interess speċifiku għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha timmonitorja:

(a) **il-progress fir-rigward tal-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej fl-Unjoni;**

(b) **il-progress lejn l-implimentazzjoni tal-EIF mill-Istati Membri;**

(c) l-adozzjoni tas-soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà **għal servizzi pubbliċi** differenti madwar l-Istati Membri **■** ;

(d) l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' **interoperabbiltà** ta' sors miftuħ għas-servizzi pubbliċi, l-innovazzjoni tas-settur pubbliku u l-kooperazzjoni mal-atturi tal-GovTech, **inkluż l-SMEs u n-negozji ġodda**, fil-qasam tas-servizzi pubbliċi interoperabbli transfruntiera li jkunu ser jingħataw jew jiġu ġestiti b'mod elettroniku fl-Unjoni;

(e) it-titjib tal-**hillet fl-interoperabbiltà tas-settur pubbliku**.

3. Ir-rizultati tal-monitoraġġ għandhom jiġu ppubblikati mill-Kummissjoni fuq il-portal Ewropa Interoperabbli. Meta jkun fattibbli, dawn għandhom jiġu ppubblikati f'format li jinqara mill-magni.

4. **Jenhtieg li l-Kummissjoni tissottometti u tippreżenta rapport annwali lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-interoperabbiltà fl-Unjoni. Dak ir-rapport għandu:**

(a) **jiddeskrivi l-progress fir-rigward tal-interoperabbiltà transfruntiera tas-servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej fl-Unjoni;**

(b) **jidentifika ostakli sinifikanti għall-implimentazzjoni kif ukoll xprunaturi lejn servizzi pubbliċi interoperabbli transfruntiera fl-Unjoni;**

(c) jiddeskrivi *r-riżultati miksuba maż-żmien f'termini tal-implimentazzjoni tal-EIF, l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà, it-titjib tal-hiliet tal-interoperabbiltà, l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà b'sors miġtuħ għas-servizzi pubbliċi, u ż-żieda fl-innovazzjoni tas-settur pubbliku u l-kooperazzjoni mal-atturi GovTech.*

5. Sa ...[45 xahar mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], u kull erba' snin wara dan, il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, li għandu jinkludi konkluzjonijiet tal-evalwazzjoni. Ir-rapport għandu jivvaluta speċifikament jekk hemmx il-htieġa li jiġu stabbiliti soluzzjonijiet obbligatorji ta' interoperabbiltà.

6. *Ir-rapport imsemmi fil-paragrafu 5 għandu jivvaluta b'mod partikolari:*

(a) *l-impatt ta' dan ir-Regolament fuq l-interoperabbiltà transfruntiera bhala faċilitatur għal servizzi pubbliċi diġitali minghajr xkiel u aċċessibbli fl-Unjoni;*

(b) *l-effiċjenza akbar, inkluż bit-tnaqqis tal-piżijiet amministrattivi fil-proċessi ta' tranżazzjoni online li jirriżulta mill-interoperabbiltà transfruntiera, fuq iċ-ċittadini u n-negozji, b'mod partikolari fuq l-SMEs u n-negozji godda;*

(c) *il-htieġa għal kwalunkwe politika, miżura jew azzjoni addizzjonali li huma mehtieġa fil-livell tal-Unjoni.*

7. *Fejn iż-żmien tar-rapporti msemmija fil-paragrafi 4 u 5 jikkoinċidu, il-Kummissjoni tista' tghaqqad iż-żewġ rapporti.*

Kapitolu 6

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 21

Kostijiet

1. Soġġett għad-disponibbiltà tal-finanzjament, il-baġit ġenerali tal-Unjoni għandu jkopri l-kostijiet ta':
 - (a) l-iżvilupp u l-manutenzjoni tal-portal Ewropa Interoperabbli;
 - (b) l-iżvilupp, il-manutenzjoni u l-promozzjoni ta' soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli;
 - (c) il-mizuri ta' appoġġ għal Ewropa Interoperabbli.
2. Il-kostijiet msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu ssodisfati b'mod li jkun konformi mad-dispożizzjonijiet applikabbli tal-att bażiku rilevanti.

Artikolu 22

Proċedura ta' kumitat

1. *Il-Kummissjoni għandha tkun meghjuna minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.*
2. *Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.*

Artikolu 23

Dhul fis-seħh

1. Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.
2. Huwa għandu japplika minn ... [3 xhur mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament],
Madankollu l-Artikoli 3(1) sa (4) u l-Artikolu 17 għandhom japplikaw minn [9 xhur mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament].

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ...,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

ANNEX

LISTA TA' KONTROLL KOMUNI GHAR-RAPPORTI TAL- VALUTAZZJONIJIET TAL- INTEROPERABILITÀ

Il-punti li ġejjin ghandhom ikunu inklużi fir-rapporti msemmija fl-Artikolu 3(2).

1. Informazzjoni ġenerali

- Entità tal-Unjoni jew korp tas-settur pubbliku li jipprovdi r-rapport u informazzjoni rilevanti oħra*
- Inizjattiva, proġett jew azzjoni kkonċernata*

2. Rekwiżiti

- Servizzi pubbliċi diġitali trans-Ewropej ikkonċernati*
- Rekwiżiti vinkolanti vvalutati*
- Partijiet ikkonċernati pubbliċi jew privati affettwati*
- Effetti identifikati fuq l-interoperabbiltà transfruntiera*

3. Riżultati

- Soluzzjonijiet għal Ewropa Interoperabbli identifikati għall-użu*
- Soluzzjoni ta' interoperabbiltà rilevanti oħra, fejn applikabbli, inkluż interfaċċi minn magna għal magna*
- Ostakli li fadal għall-interoperabbiltà transfruntiera*